

རྗེ་བཙུན་བའི་ཉིན་འབྲེལ་
མཐའ་དཔྱོད།

མཛད་པ་ལོ། རྗེ་བཙུན་ཚེས་གྲི་རྒྱལ་མཚན།
སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚེས་མཁྲིག་ཁང་།

༡༡། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐུག་འབྲེང་མཁས་པ་འི་མགུལ་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དབལ་
བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱན་བཞིན་ཏུ་
བཞུགས་སོ། །

མཚན་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན།
སེང་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྲིའི་ཨང་།

SJRB-0074

དེབ་གསལ་ཞུ་སྡོལ་པའི་པར་རྒྱ་མོར་བཞག་བྱས་ཡོད།
སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་སློབ་དཔུང་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྡེལ་བྱས།

༢༠༡༧ ལྷ་གཉེས་པར་གསར་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས།

༢༠༢༠ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༧ ལ་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་བྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྤྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་པ།

གསལ་བཤད།

འབྲུལ་དེབ་འདི་ནི་དོ་སྙོལ་གསལ་བཤད་དང་ཞུ་སྡོལ་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་རྒྱ་ཚང་འེན་པོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འབྲུལ་
དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ཚོམ་སྤྲིག་བྱེད་སྐབས་མཚན་སོགས་དུས་བཅུན་སྤྲིག་བཞོད།
ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གི་སྤྲོ་ལྷོལ་ལྟར་བྱི་དཀར་ཆག་མཛོད་བལྟས་ཤིག་ཚོམ་སྤྲིག་དང་། སྤྲི་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱབ་ཤིང་སྤྲིག་པ་ལས་གཞན། ཞུས་དག་སོགས་
བཏང་མེད་པར་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནད་གང་ཡོད་དེའུ་གསལ་ཞུ་སྡོལ་པར་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་
དང་། ཞུ་སྤྲིག་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསར་སྤྲིག་གི་པར་གཞིའི་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཚན་རྟགས་
སོགས་ཞུ་སྤྲིག་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཤལོངས་མཚོག་གི་གསུང་འབྲིན་སོགས་མ་ཕྱི་དངོས་འབྱོར་ཐབས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ།
འདི་ག་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྤྲིག་པ་མཚོག་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་ཡིན།

པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་མཁས་སྣུན་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

ཨ་མོ་ས་ཨ་མུ་བས་མ་མོ་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གིས་གནང་བ།	ii
རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སློང་མདོར་བསྐྱས། ...	iv
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐལ་འབྲེང་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱ།	༡
རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ།	༡
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ།	༤
སོ་སོའི་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།	༡༢
པར་བྱང་སློབ་ཚིག་	༡༡༢

པོ་འགོ་དང་ས་པ་སྐྱུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་གནང་བ།

༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་
ལྷན་སྐྱེའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མན་བདེའི་ཙུ་བར་གྱུར་པའི་
བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བསྐོད་པའི་
རིམ་བ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་སྐད་དུ་གྱུར་བའི་ཚོས་ཚུལ་ཟབ་
ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཤིས་སྟོན་པ་ལྷ་དན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་
འཕགས་བ་རྒྱ་སྐབ་གཙོས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་བཤེས་པ་བཅུ་བརྒྱ་བརྒྱ་སོགས་ནས་རིགས་བ་དང་སྐོར་
བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདྲི་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུར་
རྒྱལ་བོད་དུ་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་བཤེས་བཀའ་ཤིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཙོས་རི་སྟེང་ཅིག་
བོད་རང་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱི་བྱིང་དར་རྒྱས་ལུག་
སྤུང་ཚོགས་པོ་གྱུར་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་སོགས་སུ་འདྲེན་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་
འདེགས་ལྷ་མེད་བསྐྱུ་བས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་འགྲིང་བསྐྱུ་བ་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་གྱི་རིམ་བ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དང་། སྤུང་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཙོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་
རྗེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་པར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ཉེ་གཞུང་
སྤྱིའི་ཞོག་ལ་བཤད་པ་ཚང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ཡུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་
མཐའ་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱུ་བར་

གྲགས་པ་འདྲ་རྒྱས་བསྟན་འཚམ་ཞིང་སློབ་གསུང་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སློབ་འབྲེད་པའི་ཐབས་
ཚུལ་ཐབས་པས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་བན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།

ད་ལམ་སེར་གྲེས་མཁས་སྟན་གྲུ་ཚང་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་བོད་ལྗོངས་ཡིག་ཁག་
གི་མ་དགེ་སྲ་གི་གང་བྱུང་སྟུང་ཞིབ་ཀྱིས་ཉུང་གཤམ་འདོད་མོག་སྟོགས་སྒྲིག་པར་སྟུན་བསྐྱིས་
པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱིན་ལ་ཡི་རང་བསྟན་བརྗོད་དང་། འབད་པས་བསགས་པའི་ལེགས་བྲས་ལ་
བསྟོན་བ་དང་བར་དུ་བསྟུན་པའི་ལེགས་བཤམ་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་
ཡོང་བའི་སློན་ལམ་དང་བཅས། རྒྱ་ལའི་ལྷ་མར་འབོད་པ། འཇུག་འདེག་སློང་ཚོས་སྟུན་བ་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཚུ་སྟུལ་ལྷ་ལེའོས་ལྷན་པ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣་ལྷ་ལེའོས་པ།

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་རོ་སྟོན་མདོར་ བསྟུན།

༡༡། །འདིར་འཇམ་དབྱེས་རྣམ་འབྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་
བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཚན་བཙུན་གཅིག་གི་སྐོར་སྟོན་གྱི་ཚམས་ལྷན།

༡༢། །བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་(༡༩༧༩)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱབ་
བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱོད་དེབ་གསུགས་སྟོན་སྟངས་གཉིས་དང་། དེའི་ཅ་བ་ལྷ་བྱ་བྱ་
འབྲུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྐྱ་མོར་མེར་བྱེས་བྱ་ཚང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱོད་དོན་དང་།
འབྲུམ་སྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱོད་དཔེ་རྙིང་
བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ལོར་ཅམ་མིན་པར་དོན་ལོར་མངོན་གསལ་
ཅན་གྱི་པའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ཅམ་
ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྐྱོད་དུ་ཡང་དག་ཀུན་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདོག་པའི་སྐབས་སུ།
མེར་བྱེས་བྱ་ཚང་དང་འབྲུམ་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་
ཁག་ལས། ཀུན་རྗེས་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱ་འབྲུམ་དང་མཚོ་སྟོན་པར་མ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་
ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བཞུན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐོག་ཆེན་དུ་རིགས་ཤེས་
པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་སྟོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་
དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐྱ་འབྲུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐོག་ཆེན་དུ་རིགས་

དེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་སྤོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དོན་སྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲ་ཚང་དང་འབྲས་སྤོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཚད་པེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྗོགས་སྤོང་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འགྲེལ་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། ཤོད་གསལ་བར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྗོགས་སྤོང་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འགྲེལ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཚོན་ཅིང་ཞིག་རྒྱུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐུ་འབྲུམ་པར་མ་འདི་དབྱེས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ལེ། འདི་བར་ཤིང་གསལ་བཞེས་སྐབས་སུ་ཞུ་བཅོས་བྱས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། རྗེ་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གཅོད་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། སྐུ་འབྲུམ་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་གཉིས་པམ་ཚུན་བསྐྱར་ནས་བཟུང་ན། སྐུ་འབྲུམ་པར་མའི་ནང་བཅོས་སྤྱད་མདོན་ཚེན་ཡོད་པར་མཐོ་མཐོ་མཐོ་གསལ་གང་ནས་བཟུང་གྱིང་བཟུང་ཅིང་གིས་ཤེས་ལུས་པའི་བཅོས་སྤྱད་མང་དུ་སྤྱང་། འདིར་རྒྱུར་ཅིང་ཞིག་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་བར་མ་ལ་བཀྲར་དང་སྐུ་འབྲུམ་པར་མ་ལ་སྐྱར་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཀྲར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྷན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་སོ་རྒྱས་གཞན་ཡང་སྤྱང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྷན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཚིག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཀྲར། བདག་གྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། ཡང་སྐུ་

སྐྱེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་གྲང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་སྟོན་བརྒྱལ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་
བཟང་། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འབྱུང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་མར་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱུ་གཅིག་ཚིག་སྟོན་བརྒྱལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་
པར་བར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཞོན་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཞིགས།

༡)བསྐྱེད་སྐྱེའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྷའི་ཡིག་ཆ་རིམ་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་མེར་བྱེས་བྱ་ཚང་དུ་
སྐྱེད་པོད་ནས་གདན་ལུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གསུམ་སྟེ། བར་དེས་སྐྱིདོན་དང་།
ཉེན་འབྲེལ་སྐྱིདོན་དང་། རིགས་སྐྱིདོན་དང་། སྐྱོར་ལམ་སྐྱིདོན་བཅས་ལུང་བསམ། གཞན་སྐྱི་
མཐའ་ཟུར་བཞོལ་དང་། དབྱ་མའི་སྐྱིདོན་དང་། འདུལ་བའི་སྐྱིདོན་དང་། མཚོད་སྐྱིདོན་དང་།
གསུང་ལན་སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྟ་བུ་ལུང་སེལ་དང་། ལོ་ལན་གནས་ལྷགས་
ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཚོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་
གསུམ་སྟེ། བར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་གྱི་སྐྱི་མཐའ་ཟུར་བཞོལ་མཐའ་དཔྱོད་
བཅས་ཆ་ཚང་དང་། དབྱ་མ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མཚོད་བཅས་ཀྱི་སྐྱིདོན་ཆ་ཚང་དང་། དགག་
ལན་གཞུང་ཚན་གསུམ་དང་ལའས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་རོལ་མཚོ་བཅས་ཆ་ཚང་
བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་སྐོ་ཕྱོགས་སེར་བྱེས་དཔེ་མཚོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གསུམ་སྟེ།
བར་ཕྱིན་སྐྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཞོལ་ཆ་ཚང་དང་། ལུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

བཞི་པ་སྐྱེད་འབྲུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གསུམ་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་གྱི་སྐྱིདོན་
ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་མཚན་དུ་བཞོན་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཚོད་དུ་
བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གསུམ་གྱི་བར་ཕྱིན་སྐྱིདོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྱེས་བྱ་ཚང་དུ་སྐྱེད་པོད་
ནས་གདན་ལུ་གནང་བའི་གསུམ་དང་། དཔེ་མཚོད་དུ་བཞུགས་པའི་བར་ཕྱིན་སྐྱིདོན་རྣམས་དང་
ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེད་དཔེར་མཚོན་ཅིང་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ལི་འི་པར་མའི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་དགོངས་རྒྱུ་དང་། སྤྱག་ལན་ལྷ་དན་
ལུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྟར་གཞིའི་གས་སྤྱ་བ་ལུགས།

དུག་པ་རྩུར་ལྷའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཚོ་སྟོན་པར་མ་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆར་དང་། ལྷ་ས་ནས་
པར་སྐྱབ་བྱས་པའི་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཆར་དང་། སེར་བྱེས་བྱ་ཆར་དང་དགའ་བྱང་
བྱ་ཆར་བཅས་ནས་སྤྱིར་པར་སྐྱབ་གནང་པའི་གས་ནས་པོད་ལྷ་ཆ་ཆར་དང་། ཐེན་ལན་ནས་པར་
སྐྱབ་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྟོར་དང་བྱབ་དོན་ས་གསུམ་ལྷ་བྱ་ལས་གཞན་པོད་ལྷ་ཆ་ཆར་བཅས་
རྒྱར་ལྷའི་ཡིག་ཆའི་གས་སྤྱ་བ་ལུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདྲིར་བསྟར་གཞི་དང་རྩུར་ལྷའི་གས་སྤྱ་མ་འཕོད་པར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆར་
ཞིག་ཉིན་ཉོང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟེན་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་།
རྒྱ་གར་བྱེས་བྱ་ཆར་དུ་བལྟགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྷར་བསྟར་
གཞི་དང་རྩུར་མཚན་གང་གི་གས་སྤྱའང་མེད།

༣༽ ལྷང་མཚན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྟོན། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྲུར་ལྷ་བྱར་མཚོན་ན། དང་
པོ་བཀའ་བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་
ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚན་དང་། དུག་པ་ཤོག་
གངས་ཡིག་སློང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༧། ༡༩། ལྷོན་པ་
བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད། ༤༧། ལྷ་བྱ་ཡིན། འདིས་བསྟན་འགྲུར་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་རུས།
གཉིས་པ་པོད་མཁས་པས་བརྟམས་པའི་ལེགས་བཤའ་ལྷ་བྱ་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་
ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། བཞི་པ་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་མཚན་དང་། ལྷ་པ་ཤོག་གངས་ཐེག་སློང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་འབྲུམ་པར་
མ། གསུང་འབྲུམ་ཅི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤའ་གསེར་བྲེང་། ༡༤༧། ༤༩། ལྷ་བྱ་ཡིན།

༤༽ བསྟར་མཚན་འཕོད་སྟངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྟར་ལྷར་དང་། མདུན་རྒྱབ་
དགོས་རིགས་ལ་མདུན་རྟོགས་(ན)དང་རྒྱབ་རྟོགས་ལ་(བ)བཅས་བཀོད་ཡོད། ལྷང་བསྟར་གྲང་མ་

སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱོད་ཡུང་ལུང་མཚན་བཏགས་མཁན་དོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱུང་བ་གཅིག་གཉིས་
ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མངོན་བསྟན་བཅོས་ཇི་ཡོད་ཅོག་མཚན་དུ་བཞོན་ཡོད། འདིར་
དམིགས་བསལ་མཁུན་དགོས་པ་ཞིག་ལོ། ཇི་བཅུན་པའི་པར་བྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་
བར་མའི་མངོན་ལུང་བཞོན་པ་རྣམས་ཉི་མེད་ལུ་བརྒྱད་མར་བྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་
བར་མའི་ལུང་མཚན་བཞོན་པ་པལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་བཞོན་
ཡོད་པས་འགྲུལ་གྱི་དབང་གིས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བྲན་བྱར་སྤང་།

། ཇི་པེ་བསྟུར་མའི་མཚན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། སྤར་བོད་ནས་གདན་ལྷན་གནང་བའི་
གསལ་སེར་བྱེས་བྲ་ཚང་གི་མོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་རྒྱུང་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་
། གོ་དང་། སེར་བྱེས་དཔེ་མངོན་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་། ཇི་པེ་དང་། འབྲས་སྤོངས་རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་དཔེ་མངོན་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་། ཇི་པེ་དང་། ལྷོ་མའི་བར་མ་ལ་། ཇི་པེ་དང་། ལྷོ་
འབྲས་པར་མ་ལ་། ཇི་པེ་དང་། ལྷོ་མའི་བར་མ་ལ་། ཇི་པེ་ཉུགས་བཏགས་མཚོན་བར་བྱས་ཡོད།
བར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་རྩོད་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཚན་སྟེ་བྲ་ཚང་དང་དཔེ་མངོན།
འབྲས་སྤོངས་དཔེ་སྐྱོད་བཅས་གཞི་རྩར་བརྒྱུད་སྟེ་གཞུང་དཔྱད་སྟེ་བཞོན་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་
ཇི་ཡོད་ཅོག་མཚན་བཏགས་ཡོད། པར་མ་པན་རྩོད་བསྟུར་འབྲས་སྟེ་ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་
དང་། མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟེ་བསལ་བའི་
ཆད་དུ་དེའི་ཤོད་ཅོག་གི་ཆོག་དེས་དང་སྟུར་ནས་ཆོག་གསལ་སོར་བཞོན་པ་ལས་ཆད་ཉུགས་དང་
ལྷག་ཉུགས་གང་ཡང་བཞོལ་སྤོད་བྱས་མེད། རོར་མཚན་དང་ལུང་མཚན་དང་དཔེ་བསྟུར་མའི་
མཚན་བཅས་ལ་ཨང་ཉུགས་སྐོར་གྱིས་མ་འདི་()བེད་སྤོད་བྱས་ཡོད།

། ཇི་པེ་མཚན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། གཞི་མཐུན་ལ་འཇུག་དང་། ས་མཚན་ལ་འ་
འཚན་གྱིས་པ་སོགས་ཇོར་བ་རྒྱུན་འབྲུམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་ལྟ་བུ་པར་
ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྐྱོན་བྱུང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་
ཅོག་གངས་འབྲུགས་པ་སོགས་མངོན་ན་ཡི་གེ་ཇོར་དེས་ཅན་མཐུན་སྤང་དུ་བྱུབ་པ་འགའ་ཞིག་

ལས། ཚེག་དོན་དོས་མ་ཟེན་པ་བརྟམ་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་
འགྲུར་བ་བཏང་མེད། རྗེར་བ་དོ་ཤེས་དེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཚན་སྦྱར་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་དོས་ཟེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཚན་
བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྗེར་བ་གཅིག་མཐུན་ཉ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཚམས་ལ་
ས་འཚམས་མིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། ཤོང་འོག་རེ་བྱུང་ལས་ཐམས་ཅད་མཚན་དུ་
བཀོད་མེད། འུ་ཚེག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱར་གཞིའི་མ་དཔེ་
རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྲུག་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་
འོག་མཚན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་ལུང་ལ་ཆད་ལྷག་འོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་
བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྲངས་རྒྱུའི་ལུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་དེའི་ཤོག་གངས་ཐེག་
ཐེང་བཅས་བྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མེན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་བྱུང་མིང་རྗོར་
བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཅམ་དེས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།

༡། དག་གཅིག་འགྲུར་གྱི་སྐོར། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཤོད་ལཱའི་ནང་གསལ་ལ་དག་གཅིག་
འགྲུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། སར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་
པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། ཉགས་བསལ་ཉགས་གསལ། དོས་སྐལ་དོ་སྐལ། མངོན་འགྲུར་བ་
མངོན་གྲུར་བ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ། མཐའ་དབྱེད་མཐའ་བཅད། ཤོ་རིམ་གོ་རིམས། རྟེན་རྟེན། ཅིག་
ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྦྱང། འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་སོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་
གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་ཁུབ་དོ་ཁུབ་ལྟ་བུར་སྦྱང་ཡང་དོན་གྱི་
ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོན་སྐོར་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགོ་གནད་དུ་མ་
ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོག་ན་དགོ་མཚན་ཆེ་བའི་སྐོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་བ་བཞིན་
སྦྱར་བཅོས་ཟེན་ལྷག་ལུས་བྱུང་བ་ལུང་གཞན་པར་རྙིང་དུ་གང་འཕྲོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༢། ཤོད་གངས་སྤྱི་གསུངས་ཀྱི་སྐོར། གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྤྱི་གསུངས་སུ་ཤོད་གངས་གོ་
རིམ་འགོད་སྦྱངས་ཐད་མདོ་སྤྱི་གསུངས་གཉིས་ལས་སྤྱི་གསུངས་དང་ཤོ་ ཤོད་ལྟ་ལས་དབྱུ་མ་དང་ཤོར་

སྐྱེད་དགོངས་རྒྱལ། ལྷག་ལན་ལྟ་དན་སྐྱེད་སེལ། གོ་ལན་གཞམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་།
མོད་བཅུ་རྒྱག་པའི་ནང་བསྐྱེད་བྱ་ཆེ་རྒྱང་གསུམ། ལྷོ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྐྱོམས་མོད་གངས་
བཅུ་རྒྱག་ཚོག་བསྐྱིགས་བཞོད་བྱས་ཡོད།

༤༽དཀར་ཆག་སྐྱིག་སྣངས་ཀྱི་སྐོར། སྐྱིད་དཀར་ཆག་སྐྱིག་སྣངས་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་
རྣམས་སྤྱི་ཚོད་པའི་གཞུང་ཚོན་ཁག་ལ་མ་སྐྱེད་བྱེད་སྲོལ་ལྟར་བསྐྱིགས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྟ་བུ་
ལ་མཚོན་ན། རྒྱལ་སྐས་རྒྱང་བ་དང་། རྒྱལ་སྐས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སྤྱི་རྟགས་
གཞན་བཞི་བ་དང་། སྐྱེད་ལྷན་གྲུབ་གསུགས་ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་བུ་མ་སྐྱེད་གསུགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་
བརྒྱུད་ལྟེ་བསྐྱིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་སྣངས་བཅད་དངོས་སྤྱི་མེད་གྲང་ཡོངས་གསུགས་
བརྒྱུད་བྱའི་ཕྱེ་ཚོན་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་ལྟེ་
བསྐྱིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོར་བརྒྱུད་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་རྩ་བ་བཅད་བཤམ་པའི་སྐབས་སྤྱི་མ་བཙུག་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་
དབུས་སྤྱི་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཕོད་དཀར་ཆག་རྩ་བར་རང་
སོར་འཛོག་པ་ལས་ཆེག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འཇུར་དགོས་ཤིག་གིས་འཇུར་བ་གཉོར་བ་
སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་བུ་དགག་གཞན་སྐོར་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་
བུ་དངོས་སྤྱི་མེད་གྲང་དོན་ལ་ཡོད་ཤིགས་དཀར་ཆག་རྩ་བཤམ་ཡོད།

༡༠༽བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སྤྱི་འཇུག་སྣངས་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྤྱེ་ཚོན་ལྡར་བཅད་དེ། དང་
མོ་ལྷུང་འཚོལ་མཁན། གཉིས་བ་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་མཁན། གསུམ་བ་སྐོག་སྐྱེད་བྱེད་འཇུག་མཁན།
བཞི་བ་དཀར་ཆག་སྐྱིག་མཁན། ལྟ་བུ་དེ་བ་གསུགས་སྐྱིག་མཁན་དང་ལྟར་དབྱེ་བའི་ནང་ནས།
ལྷུང་འཚོལ་བ་དང་དཔེ་བསྐྱར་བ་ལས་ཆེ་བ་ཕྱི་ལོ་(༡༩༡༡)ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྒྱུད་དང་དབུ་མ་
གསར་རྒྱུད་དང་པར་བྱིན་བཅས་འཛིན་བྱ་ལྟའི་ནང་ནས་ལོ་སྤྱི་མའི་རྒྱགས་སྐོར་གསུགས་ཤིམ་མཚོ་
ཤོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྐྱིག་མཁན་ཕྱི་ལོ་(༡༩༡༡)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་
བྱ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འབྲེལ་བ་རྣམས་དང་པན་རྒྱུན་ཞིབ་

བསྐྱེད་ལེགས་པར་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་གན་རྣམས་པས་ཐ་མའི་བསྐྱེད་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་
ལོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་ལུང་སློབ་སྦྲང་དུ་འཇུག་བསྐྱིགས་ལེགས་པར་ཟེན་རྗེས་བསྐྱེད་དུ་མ་
དཔེ་ཁྲིད་དང་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་སློབ་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏུན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡ ་ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་སློབ་ལུ་ལོ་(༡༠༡༢)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ལྷོ་མིའི་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཚོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཕྱག་མཛོད་དང་། དཔེ་
ཁྲིད་དགེ་གན་རྣམས་པ་དང་། དཔེ་བསྐྱེད་མའི་ལས་ལྟེང་ཆ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་
ཐོག་བཀའ་བསྐྱེད་སློབ་པོར་གནང་སྟེ་(༡༠༡༣)ལོར་གྲུ་ཆང་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱེད་དུ་ལྷོ་མིའི་
རྗེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་ཚོས་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་གན་རྣམས་པ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་པོད་གངས་
གཏུན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྱེད་ལྟེང་སློབ་པོར་དང་། དག་གཅིག་འཇུག་དགོས་མིན་སློབ་དང་།
ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྦྱངས་ཤིང་འགོད་སྦྱངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱེད་སློབ་པོར་གནང་སྟེ་ཐ་མའི་ལས་རིམ་
སློབ་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

པོད་རྒྱལ་ལོ་༡༧༤༣དང་ལྷོ་ལོ་༡༠༡༥.༡.༡༦ཉིན་

སེར་ལྷོས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

༡༡། །རྟེན་འགྲེལ་གྱི་ཐལ་འགྲེང་མཁམ་པའི་མགྲུལ་རྒྱན་ཞེས་
 བྱ་བ་རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་
 གསུང་རྒྱན་བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །

དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །རྟེང་དེ་འཛིན་ལ་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སྟུ།
 མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།

རྟེན་འགྲེལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤའ་བ་དང་།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་གྱི་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་བྲག་དུ་བཤའ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱ་བཤའ་བ་དང་གསུམ་པས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཆ་ཤས་
 ལ་སྟོས་ནས་གྲུབ་པ། རྟེན་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ་ན། རྟེན་འགྲེལ་ཡིན་པས་
 རྒྱབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱབ་པའི་སྤྱིར། དེ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས།¹ གང་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པ། །དེའི་སྤྱིར་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྟེན་ཅིང་
 འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་

1 བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥དབྱེད་མ་ན། རྒྱུ་ལ། ཅ་ཤེས་པས། ༣༥༦

ཡོད་དེ། ལྷོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་དབང་སྤྱུག་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིའི་གཡོ་བ་
 ལྷོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་སམ་སྤྲུམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། དེ་རྣམས་
 དབང་སྤྱུག་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིའི་གཡོ་བ་ལྷོན་དུ་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར། དེ་རྣམས་རང་
 གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།¹ འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་
 ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས།² མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། མི་རྟག་པའི་
 རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 རྣམས་དབང་སྤྱུག་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བཟུལ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་སམ་སྤྲུམ་
 དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པའི་
 རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡང་མདོ་ལས།³ འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས།⁴ མི་
 རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རུས་
 པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་རྣམས་རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་དང་། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་
 པའི་མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བར་མ་ཟད། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་
 ལུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངམ་སྤྲུམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། འདུས་བྱས་

1 བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 49མདོ་སྟེ་ཚ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་ལུ་ལྗང་བའི་མདོ། 31472
 2 བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 216མེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 1621
 3 བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 49མདོ་སྟེ་ཚ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་ལུ་ལྗང་བའི་མདོ། 31474
 4 བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 216མེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 16215

ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་རང་བསྐྱེད་བྱས་པའི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་དང། ཀྱུན་བརྟུས་ལས།¹
བྱས་པའི་རྟེན་ལས་འབྱུང་བའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་རང་བསྐྱེད་
བྱས་པའི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ནི། དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །རང་རྒྱ་ལས་མ་བྱང་
བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྟེན་པ་དོན་གཅིག །

ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། སྲིད་རྟེན་འབྲེལ་དང་། བར་གི་དེ་གཉིས། ལྷན་
གྱིས་མ་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྲིད་བཞི་དེ་རབ་སོགས་སྟོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་ལྟ་བུ། ལྷན་
གྱིས་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ། གཉིས་པའི་
མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བརྟུན་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །བར་གི་རྟེན་འབྲེལ་
ལ་དབྱེ་ན། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་བུར་སྤོགས་ཀྱི་
དེ་གཉིས་སུ་ཡོད།

གསུམ་པ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། ལྟོད་བརྟུན་ཀྱི་འདིག་རྟེན་རྣམས་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྟེན་བཤམ། འབྲུང་བཤམ།

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 49མདོ་སྟེ་ཚོ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་ལྷ་ལྷང་བའི་མདོ། 37474
2 བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26སེམས་ཅན་དེ། འཕགས་པ་རྟོགས་མེད། ཀྱུན་བརྟུས། 7624

རྟེན་ཅུས་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་ལྟ་ཉི་ཨི་ཉི་ས་ལུང་ལྷ་ཉ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ལྟ་ཉི་ཨི་ཉི་བརྟེན་པ་
དང་། འཕྲད་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་འཇུག་ལ། ས་ལུང་ལྷ་ཉ་འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱབས་སྐྱེས་པ་ལ་ཤེས་པར་འབྲུང་
བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།
སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། རང་
ལུགས་བཞག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གྲེ་ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་པོ་དེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྲངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པའི་ཆེ་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོངས་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ། མ་ཇིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་སོ་
སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ལྷ་པོ་དེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་ཡོད་
པའི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་འདུས་པ་རེག་
པའི་རྟེན་འབྲེལ། རེག་པ་ཉམས་སུ་སྲོང་བ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ། ཚོར་བ་དེ་ལ་
ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྲིད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་

༡ ག་ན་ན་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ། བ་ན་ན་ལ་གང་ཡིན་ཏེ།

ཀུན་ནས་དགེས་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་
དེ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་སློན་པ་
ལྟས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་ཞིག་པ་ལི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོལ་པ་ཡིན་པའི་
ལྷིང་། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དུས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྐྱབ་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ལྷིང་།

གཉིས་པ་ནི། ལ་ཚེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚེ་སྐྱ་མ་ནས་འདིར་འོངས། འདི་ནས་བྱི་མར་
འགྲོ་བའི་ཚེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་
མཚོན་ན། ཚེ་སྐྱ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ལས་ཀུན་སྲོང་བར་བྱེད་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བོ་དེ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཚེ་སྐྱ་མ་ནས་འདིར་འོང་
བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བོ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་¹ སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་
བོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བའི་སྐྱད་ཅིག་
གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་དུག་ཚང་བར་མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
སྤང་པོ་ལྟ་བོ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དབང་པོ་དུག་ཚང་བར་དོད་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་¹ རང་རང་གི་
ཡུལ་འཛིན་མི་རྣམས་པ་རྩེན་ཚད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བོ་དེ། རྐྱེ་མཚེད་

1 ལ་ན་བ་ཅེ་ཉིང་འཚམས། ལ་ན་བ་ཅེ་ཉིང་འཚམས། ཏེ་ན་བ་ཅེ་འཚམས།
2 ལ་ན་བ་ཅེ་གྱི་ ལ་ན་བ་ཅེ་གྱི།

ལྷག་གི་རྟེན་འབྲེལ། དུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་རང་གི་ཡུལ་འདྲིན་
 ལུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བས་ལ་
 སོགས་པ་ཤེས་མི་ལུས་པ་རྩོད་ཆད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་རེག་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ། དེ་ཤེས་ལུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཁྲིག་པ་སྟོང་མི་ལུས་པ་རྩོད་ཆད་ཀྱི་
 ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ། འཁྲིག་པ་སྟོང་ལུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 འཁྲིག་པའི་ཡུལ་བྱུང་མེད་སོགས་འཚོལ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ། འཁྲིག་པའི་ཡུལ་བྱུང་མེད་སོགས་འཚོལ་བ་
 ལ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འགོ་
 བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ། སྤྱིད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་
 པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཁྲིག་པ་སྟོང་མི་ལུས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ། ལ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆེ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་ག་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེའི་གནས་སྐབས་ན་མ་རིག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྦྱར་
 འཛོག་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཕྱོད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཕྱོད་ཞེས་

བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས།¹ མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྡོན་གནས་
 སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྡོན་ལས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྡོད་སྤང་པོ་
 ཡིན། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་པོ་ཅད། །སྤྲེམ་ཆེད་དུ་གདོད་ཚུན་ཅད་དོ། །དེ་ནི་
 གསུམ་འདུས་ཚུན་ཅད་དོ། །རིག་པ་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱ་ཤེས་ལུས་པ་
 ཚུན་ཅད་དོ། །ཚོར་འཁྲིག་ཚུན་ཅད་སྲིད་པ་ནི། །ལོངས་སྡོད་འཁྲིག་པ་ཆགས་ཅན་
 ཀྱི། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྡོད་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིང་ལོངས་རྒྱལ་བའི། །དེ་
 སྲིད་འབྲས་བུ་འབྲུང་འབྲུང་² བའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན། །ཉིང་མཚམས་
 སྡོད་པ་སྤྲེམ་པ་ཡིན། །ཚོར་བའི་བར་ནི་ཚ་ཤི་ཡིན། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་བར་
³ འདོད་པོ། །གཙོ་བོའི་བྱིང་ན་ཡན་ལག་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྒྱ་འབྲས་ཚོར་གཉིས་སྤྱ་
 འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་སྤྲེལ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཚོར་གཉིས་དང་། འདི་
 བས་སྤྲེལ་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཚོར་གཉིས་སྤྱ་གཉིས་སྤྱ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིང་།
 དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས། ཚེ་སྤྲེལ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་
 དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་སྤྲོ་བོ་དེ། ཚེ་སྤྲེལ་ནས་འདིར་འོངས་པའི་
 འབྲས་བུ་དང་། སྲིད་ལན་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དེ། ཚེ་འདི་ནས་སྤྲེལ་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་
 དང་། སྤྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་འདི་ནས་སྤྲེལ་མར་འགོ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྤྲེལ་བ་ལེན་པ་ལ་མ་རིག་པ་

1 བསྐྱེད་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2 ལམ་ལོན་པ་གྲ། རྫོང་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན། མཛོད། 2690
 2 ག་ཅན་ལེ་འབྲུང་གྲུང་བའི། བ་ཅན་ལེ་འབྲུང་འབྲུང་བའི།
 3 ག་ཅན་ལེ་འབྲུང་། བ་ཅན་ལེ་འབྲུང་།

དང་འདྲ་བྱེད་གཉིས་རྒྱ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་
རྒྱ་འབྲས་ཚར་ཤེས་མ། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་ཆ་གཉིས་འབྲས་བུར་
བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཚོགས་ཡིན་
ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་¹རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་
བའི་བར་འབྲིན་པ་ཡང་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་རག་པ་ལས། སྲིད་ལེན་སྲིད་
པ་གསུམ་ཀྱིས་²རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེ་ཆ་གཉིས་འབྲིན་པ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་
འདྲ་བྱེད་གཉིས་ལ་རག་པ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཚེ་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོངས། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཚེ་
སྲ་མའི་སྲ་མ་ནས་སྲ་མར་འོངས། སྲ་མ་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་སྲིད་ལེན་
གང་རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་འདྲ་བྱེད་³ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཚེ་སྲ་མའི་སྲ་མ་ནས་སྲ་མར་འོངས། སྲ་མ་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་
སྐྱངས་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཚེ་སྲ་མའི་སྲ་མ་ནས་སྲ་མར་འོངས། སྲ་མ་ནས་
འདིར་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་
པའི་མིང་གསུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གང་རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཆ་
ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་སྲིད་ལེན་གང་རུང་གི་

1 ག་ཅ་བ་ན་གཉིས་ཀྱི། བ་ཅ་བ་ཅ་གཉིས་ཀྱི།
2 ག་ཅ་བ་ཅ་གསུམ་ཀྱི། བ་པ་ན་ཉ་གསུམ་ཀྱི།
3 ག་ཅ་བ་པ་ཀྱིས། བ་པ་ན་ན་ཀྱིས།

བར་ལྷ་པོ་དེ་ཡང་སྐྱེ་ཆ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། ཆེ་སྡེ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་མ་རིག་པ་
 ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ལུང་འདུ་བ་བཞིན་དུ། ཆེ་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་སྤེད་
 ལེན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ལུང་འདུ་བས། ཆེ་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་
 བའི་རྒྱ་དེ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དེ་ལ་གཉིས། ཆེ་སྡེ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དེ་
 ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ན་བརྒྱད་དུ་འདུ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས།¹ གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྐྱས་པ། །བར་
 མའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས། །ཞེས་བཤད། ཆེ་སྡེ་མ་ནས་འདིར་འོངས། འདི་ནས་
 སྤྱི་མར་འགོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་
 རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཆེ་སྡེ་མ་ལ་རྫོགས། རྣམ་ཤེས་ནས་སྤིང་བའི་བར་
 བརྒྱད་པོ་དེ་ཆེ་བར་བ་ལ་རྫོགས། སྐྱེ་ཆ་གཉིས་པོ་ཆེ་གསུམ་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དུ་ཡང་མཛོད་ལས།² ལྷོན་དང་སྤྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་
 དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་པོ་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས་ནི། མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་ལ། དེ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་དོན་གཅིག །འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 21ལམ་འོན་པ་ཀྱ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། 1210
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 21ལམ་འོན་པ་ཀྱ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། 1214

ཞེས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་ན། འདུས་བྲས་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་པ་ཉི་ཨི་ཉི་
 ས་ལུང་ལྷ་ཉ་ཞེས་འབྲུང་བའི་པ་ཉི་ཨི་ཉི་ཞེས་པ་སྤང་བ་ལ་འཇུག་ལ། སྤང་བའི་
 རོན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དང་སྤང་བ་དང་། ས་ལུང་ལྷ་ཉ་ཞེས་པ་འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་
 འབྲུང་བའི་རོན་ཡང་། སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་དོ། །བྲས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། སེམས་ཚམ་
 པས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྲས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་
 འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་རྣམ་བུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། དེས་གཞུགས་ཡིན་ན་འདུས་བྲས་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་གཞུགས་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞུགས། རྣམ་
 བཟགས་ཀྱི་གཞུགས་རྣམས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་བུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེས་རྣམ་བུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་ན། དེས་འདུས་
 མ་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལམ་
 བདེན་ཚོས་ཅན། འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བུང་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་འབྲེལ་གང་ཞིག །རྣམ་བུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོའི་

༡ བ་ལ་བ་ལ་བའི། བ་ལ་ན་ལ་བའི།
 ༢ བ་ལ་བ་ལ་སྐ། བ་ལ་ན་ལ་སྐ།

དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་ལུ་ལྟར་བའི་མདོ་ལས།¹ དགོ་སྟོང་དག་སྲུས་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཚོས་མཐོང་ངོ་། །སྲུས་ཚོས་མཐོང་བ་
 དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་
 རི་རྩ་བུ་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་
 བས་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྟེས་བའི་ཕྱིར། འདི་སྟེ་སྟེ། གང་འདི་མ་དེག་པའི་རྟེན་
 ཕྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཕྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་
 ཕྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཕྱིས་སྟེ་མཆེད་དུག །སྟེ་
 མཆེད་དུག་གི་རྟེན་ཕྱིས་² དེག་པ། དེག་པའི་རྟེན་ཕྱིས་³ ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྟེན་
 ཕྱིས་སྟེད་པ། སྟེད་པའི་རྟེན་ཕྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྟེན་ཕྱིས་སྟེད་པ། སྟེད་པའི་
 རྟེན་ཕྱིས་སྟེ་བ། སྟེ་བའི་རྟེན་ཕྱིས་ག་ཤི་དང་། ལྷ་དན་དང་། སྟེ་སྲགས་འདོན་པ་
 དང་། སྲུག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་བ་རྣམས་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་སྲུག་བསྐལ་གྱི་ལུང་ལོ་ཆེན་ལོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་རྟོ། །

དེ་ས་མ་དེག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་པས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་ །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པས་མིང་དང་གཟུགས་
 འགགས་ །མིང་དང་གཟུགས་འགགས་པས་སྟེ་མཆེད་དུག་འགགས་ །སྟེ་མཆེད་དུག་
 འགགས་པས་དེག་པ་འགགས་ །དེག་པ་འགགས་པས་ཚོར་བ་འགགས་ །ཚོར་བ་

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། རེ་མདོ་རྩེ་ཚོ། བཙེམ་ལྷན་འདས། ས་ལུ་ལྟར་བའི་མདོ། ༣༡༥༡༡
 2 ག་ལེན་ལྟེ། བ་ལེ་བ་ལྟེ།
 3 ག་ལེན་ལྟེ། བ་ལེ་བ་ལྟེ།

འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། །སྲིད་པ་འགགས་པས་ལེན་པ་འགག། །ལེན་པ་
འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། །སྲིད་པ་འགགས་པས་སྐྱེ་བ་འགག། །སྐྱེ་བ་འགགས་
པས་ཁྲི་ལི་འགག། །ཁྲི་ལི་འགགས་པས་སྲུང་ན་དང་། །སྐྱེ་སྐྱུགས་འདོན་པ་དང་།
སྐྱུག་བསྐལ་བ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །འབྲུགས་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་
ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སུས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དེ་བསྟན་ནས། གང་འདི་མ་རིག་པའི་
རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་པ་ནས། སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་
འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཕྱགས་འབྱུང་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཕྱགས་སྟོག་དེ་ལྷགས་ལ་
བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས། ཞེས་པ་ནས། འབའ་ཞིག་པ་འདི་
འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་བུ་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱགས་
འབྱུང་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཕྱགས་སྟོག་དེ་ལྷགས་ལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་སྟོག་ལ་རྫོངས་པའི་གདུལ་བུ་
རྣམས་རྫོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ས་

‘ལྷ་ལྷང་བའི་མདོའི་འབྲེལ་བ་ལས།’¹ གང་དག་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་སྟོག་པ་
ལ་མོངས་པ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་སྱིད། ལྷགས་སྲུ་འབྲུང་བ་
དང་། ལྷགས་སྲུ་མི་འབྲུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བུང་
གི་སྟོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་འདི་གསུངས། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྱིད།

གཉིས་པ་² ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ་ལ།
སྱིད་མཚན་ཉིད། མོ་མོའི་དབྱེ་བསྐྱུ། གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ། བྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ།
རྟེན་དུ་འབྱུང་ཚུལ། རང་རང་གི་སྲིད་ལས། ཚེ་དུ་ལ་རྟོགས་བཤད་པ། ས་མཚུངས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག། རི་ལྟར་སྐོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྐོམ་པའི་མཁ་ཡོན་དང་བཅུ།

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་རྣུང་གྱུར་པའི་རྟེན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་
ཞིག །སྐྱབ་ཀུན་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་ཅན། མཚོན་
བྱ་དར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྱིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱབ་བསྐྱས་བདེན་པ་
ཡིན་པའི་སྱིད། རྟགས་གཞན་དུ་བསྐྱབས་ཟེན། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲལ་སྟེ། རྣམ་བུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན།
ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྲལ་པའི་སྱིད། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྲིད་
རྣུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་ཐལ། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྱིད། རྟགས་ཁས། འདོད་

1 ག་ལེ་མ་སྐྱ། བ་ལ་མ་སྐྱ།
2 བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ཤེས་དོན་སྟེ་ཇི། མོས་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱེ་ལ། ས་ལྷ་ལྷང་བའི་མདོའི་འབྲེལ་བ། 31299
3 མ་དཔེར། གསུམ་པ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། གོང་དུ་བསྐྱས་ན་གཉིས་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །

མི་རྣམས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུགས་སྤང་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ལྷག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྤྲོ་འདོད་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
ཀུན་ནས་ཉན་ཐོས་སྤྲོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་སོ། །འདོད་ལ། དེ་ཚོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་
ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་སོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་
དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྤྲོ། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས།¹ དག་བཅོམ་
པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་སེ་ན། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་
གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉན་ཐོས་སྤྲོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉན་ཐོས་སྤྲོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ལྟར་སོ། །

རང་ལུགས་ནི། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟེན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་
ཞིག །ལྷག་ཀུན་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བ། ཀུན་ནས་ཉན་ཐོས་སྤྲོགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བསྐྱེད། དབྱེ་བ་དངོས། སོ་སོའི་རོ་བོ་ངོས་བརྒྱུང་
བ། བསྐྱེད་བ་བཤད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉན་ཐོས་སྤྲོགས་ཀྱི་

1 བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ཤཱལ་མེས་ཚམ་ཚེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། ༤༥༡༡༣

རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་རྩ་བའི་སློབ་མཁས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་བའི་སྤྱུག་
 ཀུན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སློབ་མཁས་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནས། རྒྱ་ལོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་བཅུ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེང་ལག་གི་སློབ་མཁས་དབྱེ་བ། མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། མ་རིག་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་ཡང་འཕེན་བྱེད་དགོ་བའི་ལས་གྱི་ཀུན་སློང་དུ་གྱུར་བའི་མ་
 རིག་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བའི་ལས་གྱི་ཀུན་སློང་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་
 དང་། འཕེན་བྱེད་མི་གཡོ་བའི་ལས་གྱི་ཀུན་སློང་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་སོགས་དུ་
 མ་ཡོད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་
 བོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་དང་། ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་བོ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། ཞམས་གོང་མའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 སྤང་བོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱུང་བ་ལ།

མ་རིག་པ་ནས། རྒྱ་ལོའི་བར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་
 གཞག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཞ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་
 པའི་རིག་པ། མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན།

མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་

པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཅུ་བར་
འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཀྱི། གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་
སེམས་བྱུང་དེ། མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དབང་
ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཀྱི། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཀྱི། ཀུན་བཏུས་
ལས། །འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱུག་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་
གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྒྱལ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་།
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འབྲལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་
ཡིན་པས་འབྲལ་བའི་སྲིད། དང་ཕོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་
དགོས་པའི་སྲིད། ཉགས་འབྱུང་དོ། །

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠་སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་རྟོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༡་༣༡

ཡང་ཁ་ཅིག །རིག་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལུང་པའི་
 རང་སྣོན་པས་ཀྱིས་སྣོངས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དེ་མ་རིག་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྣོན་པས་ཀྱིས་སྣོངས་པ་ཞེས་སྣོན་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་མ་རིག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་བ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལུང་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྟེ།
 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས།^༡ རིག་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལུང་། །སེམས་བྱུང་
 ཉིད་ཀྱིས་^༢ དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་བ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་
 ལུང་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དེ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་རིག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཅ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཅ་ཉོན་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲུག་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཚོར་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་འབྲུག་མཚན་ལ། འཛིན་ལྟ་ཚོས་ཅན། ཅ་ཉོན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དུལ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཇམ་ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༡༩༩༩
 ༢ ག་༡་ན་༥་ཀྱིས། བ་༥་བ་༡་ཀྱི།

ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉེ། ཚོས་
ཅན་དེའི་སྲིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཅུ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་། ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
སྲིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས།¹ ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་
སྐྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་རིག་སྟེ་དེ་ལས་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ།
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན།
ཚུར་མཐོང་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིར། ཉགས་ཚོས་ཅན་
གྱིས་བསྐྱབ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་མེད་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན་སྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་
སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་
རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་སྲིར། དེར་
ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་

1 ག་ད་བ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལ་བ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།
2 བསྐྱར་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། རྩེ་ཚང་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༩༧༩

ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགེ་བའི་སེམས་གྲིས་ཀྱི་ལྷན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ཀྱི་ལྷན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་ལས་གསོག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ། ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།

དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །རྩུ་མཐོང་ལྡན་གྱི་ཀྱུང་གི་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཚོས་ཅན་གྲིས་གྲུབ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འཁོར་
བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བའི་རྩུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།
དད་པ་ཚོས་ཅན། དགེ་བའི་རྩུ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་
པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དགེ་རྩུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཉེ། དགེ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་
ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩུ་མཐོང་རྣམས་འབྱེད་ལས།¹ ཚོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་གྲིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་

1 ལྷ་འབྲུལ་དཔར་མ། གསུང་འབྲུལ་གྱི་རྩུ་མཐོང་ཁ་ཅིག ལེགས་བཤམ་སྤྱིང་ལོ། ༡༡༡༡

དོ། །དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྡོག་ཀྱང་།
ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་སྡོག་པ་མིན་པས།
འཁོར་བའི་གཞི་མཐར་གཏུགས་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་སྐོལ་བ་མི་འགལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིད།

གཞན་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྱིར་ཉེ། དེ་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་དབྱེ་བ་རང་རྒྱུད་
བས་ཁས་ལེན་པའི་སྱིར་ཉེ། དེ་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་སེམས་ཅམ་བས་ཁས་
ལེན་པའི་སྱིད། དེའི་ཐད་ཀྱི་བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།¹ དེ་ལྟར་ན་ཚོས་རྣམས་ལ་
ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྱིད།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་
གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྱིད།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྱིད། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་
སྟེ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་སྱིད།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འབགས་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་བའི་

1 ལྷ་འབྲུམ་དབང་ས། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྩེ་ཚོང་ཁ་ས། ལེགས་བཤམ་སྟེང་ལོ། ༡༡༤༤

གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་གང་
ཟག་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉན་ཚོས་སློབ་པ་འཕགས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཚོས་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བའི་རྩ་
བ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཁོར་བའི་རྩ་བར་
གྱུར་པའི་ཉན་ཚོས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཉན་ཚོས་སློབ་པ་དེ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་སྤངས་པ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
སྤངས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འཁོར་བ་སྤངས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་
པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཚོས་ཁས། འདོད་ན། ལྷག་བསྐྱེད་སྤངས་པ་དང་། ལྷག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤངས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚོས་ཀྱི་
བདག་འཇོན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཇོན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལྷག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཇོན་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཇོན་ལས་སྤ་
བར་གྱུར་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇོན་དེ་
ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཚོས་ཁས། འདོད་ན། ལྷག་བསྐྱེད་སྤང་

འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཚོས་དག་བཅོམ་བ་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་ཚ་བ་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བཅུན་ལས། ཉན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་ཚ་བ་
འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་བསྐྱལ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། ། ཉན་ཚོས་ལས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་རྩེ་བཅུན་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ལན་གྱིས་
བསྐྱོག་པར་མི་བྱས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་ཚ་བ་ལ་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་བ་གཉིས་ཡོད་པར་
ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་འཁོར་བའི་ཚ་བ་ཡིན། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ཡང་འཁོར་བའི་ཚ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཚེན་ལས།¹ འཁོར་
བའི་ཚ་བ་ལ་མི་མཐུན་བ་གཉིས་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་
མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་འཁོར་བའི་ཚ་བ་ལ་མི་མཐུན་བ་
གཉིས་མེད་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་ཚ་བར་གྲུར་
པའི་མ་རིག་བ་ཀུན་བརྟགས་མེད། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་
མ་རིག་བ་ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས།¹ མེམས་
ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་སྣོན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས། འཁོར་

1 སྐྱབ་བསྐྱལ་དབང་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྩེ་ཚོང་ཁ་བ། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཚེན། ༤༧༡
2 སྐྱབ་བསྐྱལ་དབང་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྩེ་ཚོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ། 1173

བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དེས་པ་དམིགས་ཕྱེད་པར་རྟེན་པ་ལོན་
ཏུ་གལ་ཆེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྣང་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷན་ཞུགས་ཀྱིས་སྣངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་ལས།¹ ལྷན་ཏུ་
ཞུགས་པས་ཡན་ལག་ཏུ་ཞིག་སྣངས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབས་གཅིག་པ་སྟེ།
གང་ཡང་རིལ་གྱིས་སྣངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སློབས་སུ་གྱུར་པའི་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་ཚོངས་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་
ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་བྱེད་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་།
བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་
ཡོད་ཟེར་ན་ནང་འགལ་ཉེ། ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིན། ཡན་
ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་དགེ་བ་སྦྱོང་པ་ལས་
འབྲས་བུ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཚོངས་པ་ཡང་ཡིན། ཡན་

1 ག་ཏ་ན་ལ་མཐོང་སྣངས་སུ། བ་ཏ་པ་ལ་མཐོང་སྣངས་སུ།
2 བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། འཕེན་པས་ཅམ་ཚེ། འགལ་པ་སྟོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས། ༤༥༩༤

ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་རྒྱ་
 དགེ་བ་སྦྱོང་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་འདྲིན་པའི་སེམས་བྱུང་སྐྱོངས་
 བ་ཚོས་ཅན། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྲུང་པའི་རང་
 སྦྱོབས་ཀྱིས་སྐྱོངས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ཚན་དུ་གྲུང་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྲུང་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱོང་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་
 འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་སྦོ་དེས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་
 ཚོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་ཉེ། དེ་
 ལྟར་དུ་གསེར་སྲིང་ལས་བཤད་པའི་སྲིད།

དེས་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་དང་སྦོམ་སྤང་
 གང་ཡིན་དུས་དཔལ། འོན་གསང་རྣམ་བཤད་པ་ན་རེ། དེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལ་སྦྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་
 པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་བུ་ཀུན་བཅུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་
 སྤང་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཁྱོད་བུ་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུར་

སྐྱུང་པའི་ངན་སོང་བའི་གཞུགས་སྐྱུང་ཚོས་ཅན། ཁྱིད་སྤང་བྱ་ཀྱུན་བརྟགས་ཡིན་
བར་ཐལ། ཁྱིད་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུང་པ་ཁས། རྟགས་སྐྱུང་སྟེ། དེའི་
འབྲས་བུར་སྐྱུང་པའི་ངན་སོང་བའི་སྐྱུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ག་
མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱུང་སྟེ། ཀྱུན་བརྟགས་ལས། འདྲ་སོང་བའི་སྐྱུང་
པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་
བལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱིད་གཞུགས་སྐྱུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱུང་དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ངན་སོང་བའི་སྐྱུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་སྐྱུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འདྲ་སོང་བའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སྐྱུང་དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདྲ་སོང་
བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་སྣོན་སྐྱེས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱིད་
ངར་འཛིན་སྣོན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་སྐྱུང་པའི་མ་རིག་པ་
ཚོས་ཅན། ཁྱིད་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱིད་མཐོང་སྤང་དུ་སྐྱུང་པའི་མ་
རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་ཀྱུན་བརྟགས་སྐྱུང་
པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱིད་ཤེས་རྒྱུ་བ་

༡ བསྟན་འཕྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥་ལེ་མས་ཅམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀྱུན་བརྟགས། ༡༠༠༩

ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རྫོང་མཚོང་སྤང་ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པའི་སྲིད།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོན་མི། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན།
རྫོང་རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། རྫོང་མཚོང་སྤང་གང་ཞིག །ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྣམ་འཁྲོུར་པའི་སྦྱོད་པའི་ས་ལས།
རྒྱལ་དུ་ལྷགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོགས་གཅིག་
པ་སྟེ། གང་ཡང་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རྒྱལ་ལྷགས་
ཀྱིས་སྤངས་པའི་སྲིད། རྒྱགས་ཁས་སོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་ལྷགས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་མཚོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། རྫོང་རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱིས་སྤངས་
པར་ཐལ། རྫོང་མཚོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
སྲིད། རྒྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྫོང་རྒྱལ་ལྷགས་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྫོང་དེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ།
རྫོང་དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
ཟེར་ན་མ་འབྲས་སྟེ། རྒྱལ་ལྷགས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཤེས་པ་དེ་རྫོང་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོང་རྒྱལ་ལྷགས་དང་རྒྱུད་
གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འབྲས་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། མ་འབྲས་མཚམས་ལ་འབྲས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། གང་ཟག་ཚོས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཤཱལ་མེས་ཚམ་ཚེ། འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། རྣམ་འཁྲོུར་སྦྱོད་པའི་ས། ༤༥༩༤

ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། ཁྱོད་གང་ཟག་གང་ཞིག། ཁྱོད་རྒྱན་ལྷགས་དང་རྒྱད་
གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རྒྱན་ལྷགས་ཁྱོད་དང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁོང་དུ་
འདོད་ན། རྒྱན་ལྷགས་དང་རྒྱད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་
ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་
པ་ཡིན་ན། ལྷོམ་སྤང་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་དེག་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་གསུང་། དེ་ལ་རྒྱུན་འཁེབ་པ་ཁ་ཅིག། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
པའི་མ་དེག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ལྷོམ་སྤང་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་དང་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད། རྣམ་འབྱོར་
སྲོད་པའི་སའི་ལུང་དེའི་བསྟན་དོན་གྱུར་པའི་སྲིད། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བདེན་
འཛིན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷོམ་
སྤང་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲུག་པ་ཁས། ཉགས་གྱུར་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། ལྷོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད།
ཉགས་འབྲུག། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
བདེན་འཛིན་གྱུར་བཉགས་དེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་སྲིད།

རང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་

༡ ག་༡༡་བ་༡་མི་འཐད་དེ། བ་༡༢་ན་༡་མི་འཐད།

རིག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཚོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་
སློམ་སྤང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དང་མཚོང་སྤང་གི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་¹། རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པས་ཡན་ལག་ཏུ་ཞིག་
སྤངས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོགས་གཅིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། དགོ་བར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པ་དང་། མི་དགོ་བར་གྱུར་པའི་དེ་འབྲེག་གཉིས་སུ་ཡོད། ལྷང་མ་བསྟན་ཏུ་
གྱུར་པའི་དེ་འབྲེག་མེད་ཟེར་ཞིང་། དགོ་བར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་དགོ་
བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་དགོ་བར་གྱུར་
པའི་དེ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པར་གྱུར་པའི་ལྷང་མ་བསྟན་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྟེ་བའི་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། མཚོན་
ལས།² གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལྷང་མ་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་གྲུབ་
སྟེ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། 21ལེམས་ཚམ་ཚེ། འབགས་བ་ཚོགས་མེད། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། 4494
2 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། 21ལེམས་ཚམ་ཚེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན། 3274

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ལུང་མ་
 བསྟན་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད། དེ་འདྲའི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་
 ཀྱན་ནས་སློང་བྱེད་དགོ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་¹ པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚོས་ཅན་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱན་སློང་གི་དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 བ། ཁྱོད་དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་སོ། །རྩ་བའི་རྟོགས་ཕྱི་མ་ཡང་
 རིགས་འགྲེ་ཟེར་ན། མཛོད་ལས། ¹ རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགོ་སོགས་ལས། །རྗེས་
 འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེས་
 ཀྱན་སློང་དགོ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཀྱན་ནས་སློང་
 བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚོས་
 ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱན་
 སློང་གི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་རང་ཀྱན་ནས་སློང་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བས་ཀྱན་
 བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་རྗེས་ཀྱན་སློང་དགོ་བས་ཀྱན་ནས་

1 ལ་ཉ་བ་པ་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ། ལ་ཉ་བ་ལ་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ།
 2 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ཤེས་ཚོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། 344

བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་མ་རིག་པར་གྱུར་པའི་
 དགེ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཉོན་ཐོང་ས་དག་བཅོམ་པས་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། འདོད་
 བ། ཁྱོད་དེས་མ་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་སྲིབ་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་
 ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་ཐོང་ས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་ཐོང་ས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མ་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་དེར་ཐལ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། དེ་ལ་ཁོང་
 གིས་གཞུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་
 སྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་ཐོང་ས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ།
 ཁྱོད་དེ་དང་ཉོན་ཐོང་ས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྲི་མ་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་སྲིད། སྲི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
 སྲིད། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཙོ་ཐོང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འཛོལ་བ་
 ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་སྲིབ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 ཐེང་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་
 སྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྲིབ་ཡིན་པའི་སྲིད། འཇུག་
 པའི་རྒྱུ་ཚེད་ལས།¹ མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་རྩེད་གཉིས་
 གསུངས་པས། གཞུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ། ཤེས་སྲིབ་

1 ལྷ་འབྲུམ་དབང་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྩེ་ཚོང་ཁ་ས། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཚེད། ༤༡༦

དུ་འཛོག་མི་འཛོག་གཉིས་དེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་
བའི་མ་དེག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ཚན་དུ་གྲུར་བའི་མ་དེག་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་རྟེན་
ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་
འབྲེལ་ལས། ¹བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་ལོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་
གསོག་པ་མེད་ཀྱང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་དེ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ།
དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་མུང་
འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་འདྲའ། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། རྟེན་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤མདོ་ལྷན་སྐྱོབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་བུ་བཙུན་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༡༩༩༧

འགྲེལ་ལས།¹ འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ལེ། །བརྟེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་མཚམས་ལ། ལྷག་བཅས་ལྷང་
འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྡོན་སོ་སོའི་² སྐྱེ་བོའི་
གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དབང་
གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
ལྷང་བྲངས་མ་ཐག་པའི་བསྟན་དོན་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ངན་
འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟེན་ལྡོ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདག་གི་སྐྱེ་མ་མཁས་པའི་དབང་ལོ་ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་གནས་
གཙང་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐག་
མེད་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམས་
ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱོན་མེད་དེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། རྩེ་ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༡༡༩༧
2 ག་༡༣་བ་༡་སོ་སྐྱེ་བོའི། བ་༡༥་བ་༡་སོ་སྐྱེ་བོའི།

གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་འགྲུང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཁ་
 ཅིག་སྟོན་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་འགྲུང་
 གི་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།
 གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་གཙང་དུ་
 སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་རྒྱ་མེད་པར་
 ཐལ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། འདུ་བྱེད་གི་རྟེན་འབྲེལ།
 རྣམ་ཤེས་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གི་ཀུན་སྲོད་དུ་གྲུང་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་གཙང་
 དུ་སྐྱེ་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གནས་
 གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གི་བག་ཆགས་
 བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་གི་རྣམ་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
 བའི་རྣམ་ཤེས་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གནས་གཙང་
 དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་གསལ་¹ཁས།

གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་
 ཐལ། གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཉེ་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་

1 ག་ཉེན་ན་ན་རྟགས་གསལ་ཁས། བ་ཉེ་བ་ན་རྟགས་གསལ་ཁས།

བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སར་གཏོགས། ཡན་ལག་སྟག་མ་རྣམས་བསམ་གཏན་
བཞི་བའི་སར་གཏོགས་པའི་སྲིད།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཅ་བར་མ་ཁུབ་སྟེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་
གི་ལས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གསོག་པ་མེད། ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གསོག་པའི་ཀུན་སྟོང་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ།
དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཡོད་པའི་སྲིད།
རྟགས་གསལ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གི་སྐྱེ་བ་སྟོང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་དེ་
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་
ལས་ཡོད་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བསགས་པ་ན་
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་བསགས་པར་སོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེར་
སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་

སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། མངོན་འབྲེལ་ལས།¹ ཏྲ་ཏྲ་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོང་
བྱ་ཏྲ་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏྲ་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཐོང་བྱར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་
པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོང་བྱར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན་སོང་། ཐོང་
བྱར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐོང་བྱར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྲིད། ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བར་གནས་གཙང་
དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མངོན་འབྲེལ་ལས།¹ ཏྲ་ཏྲ་ལས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་མོ་
ཏྲ་ལས་ཀྱི་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏྲ་སྐྱེ་འགྲུར་
གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དེ་མོར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་
བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དེ་མོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་
མོར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བར་དེ་དེ་མོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྲིད། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བར་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། ཏྲའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
དང་ཐོང་བུའི་དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་མཚམས་དང་མོ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་

1 བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 21ལམ་ཐོན་པ་ཁྱེ། སྐྱེ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་འབྲེལ་དོན་གསལ། 2414
2 བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 21ལམ་ཐོན་པ་ཁྱེ། སྐྱེ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་འབྲེལ་དོན་གསལ། 2416

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉམ་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་ལ་ཐོང་བྱར་སྐྱེ་
འགྲུར་གྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོང་བུའི་སྐྱེ་བ་
ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉམ་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་ལ་ཐོང་བྱར་སྐྱེ་
འགྲུར་གྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོང་བྱར་སྐྱེ་བ་
ལྔའས་པའི་ཐོང་བུའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་རུང་
ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོང་བུའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་
བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ཐོང་བུའི་མིང་
གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གང་རུང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་ཐོང་བུའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ཉམ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཐོང་བུའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །གསལ་བ་ཁས།

ཡང་ཁ་ཅིག །འཛིག་ལྟ་དེ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པ་ཡིན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་
འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །ས་མཚུངས་ཀྱི་སྐྱབས་
སྲུ་ས་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཉེ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་
སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་

སྲིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་
པའི་སྲིར་ཉེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཉེ། འཛིག་ལྷ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། དེ་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། རྟགས་སྲི་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ།
འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ལྷ་སྟོན་ཡོད་པའི་སྲིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སྲིར་མི་འོང་ཡོད། འཁོར་བའི་རྩ་བར་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སྲིར་མི་འོང་མེད་པའི་སྲིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཅི་
ཡང་མེད་མན་ཚད་གྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་
སྲིར་མི་འོང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཚད་གྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་སྲིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་སྤངས་¹པའི་སྲིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་སྲིར།
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་སྲིར་ཉེ། ས་གང་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཉེ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་
དེའི་ཚེ་ན། མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིར། རྟགས་
ཁས་ཤིང་། རང་ལུགས་ལའང་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མ་རིག་པ་སྲིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

1 ག་ཉལ་བ་ཉ་སྤང་བའི། བ་ཉལ་ན་ལ་སྤངས་བའི།

སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མ་རིག་པ་ལ་
 བྱལ་མཐའ་སྐྱ་བའི་འདོད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་མཛའ་བ་
 བཀག་ཅོམ་ལ་མི་མཛའ་བ་དང་། བདེན་པ་བཀག་ཅོམ་ལ་རྩུན་ཚིག་ཏུ་མི་འཛོག་པ་
 བཞིན་དུ། རིག་པ་བཀག་ཅོམ་ལ་མ་རིག་པར་མི་འཛོག་པས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རྫོངས་པ་ཅིག་ལ་མ་རིག་པར་
 འཛོག་ལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཉི་ལྷག་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་བརྗོད་པས། དེའི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
 གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་མ་རིག་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འཛིག་ལྷ་དང་མ་རིག་པ་
 གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་རང་ཡུལ་ལ་རྫོངས་པའི་རྣམ་
 པས་འཇུག་ལ། དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་མི་འཇུག །འཛིག་ལྷ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་
 རང་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ལུང་གིས་
 གྲང་འབྲུབ་ཉེ། ལུང་ལས། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་
 རིག་པ་ཞེས་འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱན་
 དུའང་མཛོད་ལས།¹ མ་རིག་མི་མཛའ་རྩུན་སོགས་བཞིན། །ཀུན་སྦྱོར་སོགས་ཚིག་
 ཕྱིར་འགལ་ཏེ། །ཤེས་རབ་རན་པའོ་མིན་ལྟའི་ཕྱིར། །ལྷ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཏོ་ཕྱེ་
 པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་འདོད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།² རིག་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 2 ལམ་འཛོལ་བ་ཀྱུ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། 1312
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 2 རྗེ་ཚང་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཚོས་བྲག་ས། རྣམ་འབྲེལ། 1312

པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྲིར་དང་། །ཞེས་གསུངས། དེས་འདིག་ལྟ་མ་རིག་པར་ཡང་
འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།¹ ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས་
པའི་སྲིར། དེས་ན་ལུང་ལས། འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པའོ། །ཞེས་འདིག་ལྟ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དེ་མ་རིག་པའི་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྲིར།
བ་སྒྲ་ག² དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཚལ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་
གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་འདིག་ལྟ་ལ་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་བྱུང་
པར་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་ལྟ་བུ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་
སྲིར་ཏེ། རྒྱུན་ལྷགས་གྱིས་³ འདིག་ལྟ་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིར། དེས་ན་རང་
ཡུལ་ལ་སྐྱོངས་པའི་རྣམ་པས་འདུག་པའི་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལ་ངོ་བོའི་སྐྱོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཉེན་གྱི་སྐྱོ་ནས་དབྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་
གསུམ་ཏུ་ཡོད། གཉེན་པོའི་སྐྱོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐོང་སྤང་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་
སྐྱོ་མ་སྤང་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དམིགས་པའི་སྐྱོ་ནས་དབྱེ་ན། ལས་
འབྲས་ལ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པའི་དེ་གཉིས་སུ་
ཡོད། འདིན་སྤངས་གྱི་སྐྱོ་ནས་དབྱེ་ན། ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་

1 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། རྟེན་ཅེ་ཅེ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་བྲགས། རྣམ་འབྲེལ། ༤༧༩
2 ག་ཉེན་ལྟ་བུ་ག། བ་ཉེན་ལྟ་བུ་ག། །
3 ག་ཉེན་ལྟ་བུ་ག། བ་ཉེན་ལྟ་བུ་ག།

མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། བདག་རྒྱུ་གི་སློབ་མཚན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པར་བཤད་པར་གྱུར་པའི་དེ་དང་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད།
དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པར་བཤད་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ལོ་ན་
ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སློབ་མཚན་དེ་ལྟར་དུ་
གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་གསུམ་དུ་ཡོད། གཉིན་པོའི་སློབ་མཚན་དེ་ལྟར་
གྱུར་པའི་མཚན་སྲང་དང་སློབ་སྲང་གཉིས་ཡོད། དེ་དང་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
དོན་གཅིག་། དེ་དང་འཁོར་བའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་ཅ་བར་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ། འཁོར་བའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་
ལ། གཅིག་པོས་མ་ཡིན་པའི་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པའི་སྟེ། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལུགས་ཀྱིས་སྲངས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གྱི་མཚན་པའི་
རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།
དེས་ན་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པ་མེད་དེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་

ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། འོ་ན། ཀུན་
བརྟུས་ལས།¹ སྐྱོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་སྐྱོངས་
པའི་དེ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་སྐྱོངས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་སྐྱོངས་
པས་ནི། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ལ་སྐྱོངས་པས་ནི། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་
པ་ལ་སྐྱོངས་པས་ནི་ཞེས་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེས་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི།
དེའི་རྒྱའི་ཀུན་སྐོང་བྱེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད།

འོ་ན། ལུང་སྲི་མ་དེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེས།
བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་བྱེད་པར་བསྟན་པར་
འགྲུང་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྲུང་ཏེ། ལས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་ཡིན་ན་ལས་དེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གང་རུང་ཡིན་ན། དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། དཔལ་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
དུ་གྲུང་པའི་མ་རིག་པ་དེ་དགེ་སོགས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན།
སྤང་བུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རོ་བོ་སྐོམ་སྤང་ཡིན། ལུང་བོ་ལྗེའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 216-ལེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། ཀུན་བརྟུས། 2020

ཕྱང་པོ་ཡིན། གང་ཟག་སྤེལ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དེ།
འཕགས་རྒྱུ་ལ་དེ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། འཕགས་རྒྱུ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་
པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
པའི་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་སྣམ་གྱིན་གྱི་རྒྱུ་
ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་
ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། ཉགས་སྒྲ། འདོད་ན། ཡང་སྲིད་སྲི་
མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་མེད་ན་དེ་མེད་དགོས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དགག་གཞིས་¹གཤགས།

ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་དེག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་།
རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེའི་ནང་ཚན་
དུ་གྱུར་པའི་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དན་སོང་བའི་རྣམ་
སྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་སྲི་མ་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། ཉགས་ཚོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དན་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱུས་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དན་སོང་བའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་

1 ག་ཡ་ན་ལ་དགག་གཞི་གཤགས། པ་ན་ན་ལ་དགག་གཞི་གཤགས།

འབྲས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་དང་བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པ་ཡོད་
པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པའི་སྲིད།

ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། རང་
གི་འཕང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
ངེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་སྤང་བོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། ཉགས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་འབྲའི་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བུར་གྱུར་
པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འོ་ན་དེ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་
སྤང་བོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
འཕང་བུ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཡང་ཁ་ཅིག །རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་

༡ ག་༡༢་བ་༡་འཕང་ས། བ་༡༠་བ་༡་འཕང་ས།

པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་གསལ་བསྐྱབས་¹་ཟེན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྤང་ཡོད་དེ། དེར་
གྱུར་པའི་ལྷན་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལྷན་དང་གི་ལས་
གཟུགས་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་
ཡིན་ན་ལེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ལྷན་དང་གི་ལས་གཟུགས་
སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། ¹ སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་བསྐྱེད་
ལྷན་དང་དག་གི་ལས། །ཞེས་དང་། ² ལྷན་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། །དག་
རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་དག་སྒྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་རིམ་
ལས། ³ སེམས་པའི་ལས་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ⁴ དང་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་
ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་པ་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་དང་གི་
ལས་ཉེ། ལྷན་དང་གི་ལས་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་
བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་འདོད་པ་ལ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་བཀག་ནས། ལྷན་དང་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་

1 ག་ཤ་འབལ་བསྐྱབས། བ་ཉའ་བ་འབལ་བསྐྱབས།
2 བསྐྱེད་འཇུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ཤ་ལེམ་ཚོན་པ་ཀྱ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། 324
3 བསྐྱེད་འཇུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ཤ་ལེམ་ཚོན་པ་ཀྱ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། 327
4 ལྷན་འབྲུམ་དབང་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྩེ་ཚོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ། 3103
5 ལྷན་འབྲུམ་དབང་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྩེ་ཚོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ། 3103

བ་ལ་བཞེད་བས་ལས་གཉིས་ཀ་སེམས་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་བར་ཐལ། མ་ཁྲབ་མཚམས་དེ་ལ་ཁྲབ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། ལྷས་དག་གི་ལས་གཞུགས་སྤང་ཡིན་བར་ཐལ། ལས་དང་གཞུགས་སྤང་གི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དགོ་བའི་ལས་དང་གཞུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད། མི་དགོ་བའི་ལས་དང་གཞུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། བཀའ་བརྒྱན་སྟོང་བ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་དགོ་བའི་
 ལས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་དགོ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་
 དགོ་བའི་ལས་དང་གཞུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་བར་ཐལ། རྒྱུ་ཚིག་དེ་དེ་
 འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་
 བ། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། མི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་བ་དང་།
 ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྲིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་པོ་གང་
 ཡིན་དཔྱད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་དུ་
 གཏོགས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྲངས་ཤིང་། རང་གི་འཕང་བྱུང་གྱུར་པའི་
 ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་བ་དེ། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་
 བང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་བ། དེའི་བང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་

ལས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། འདོད་
པའི་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་མིར་
སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འདོད་པའི་ལྷན་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་
སྲིང་བཞིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིར་ཡོད། གཉིས་པ་ལའང་འདོད་ལྡན་
རིགས་རྒྱག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱག་ཏུ་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་
ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་རྒྱག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་དེ་བཅུ་རྒྱག་ཡོད། གཉིས་པ་ལའང་གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་དོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ལྷན་པོ་ལྷན་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ཡིན་པས་བྲལ་སྟེ།
དེ་ཡིན་ན་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིང་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིང་།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྲིང་བསྟན་པ་ལ། ལས་དེ་ལ་དོ་བའི་སྐྱོ་ནས་
དབྱེ་ན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་སྲིང་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠་སེམས་ཚམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༡༥ ན

དང་། བསམ་བཤེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟུན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས། འོ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་སེམས་
བཤེས་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་བསམ་བཤེས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ།
མཛོད་ལས།^༡ སེམས་བཤེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་
ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལས་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློབ་ན་དབྱེ་ན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགེ་མི་དགེ་གང་ཡིན་
ཀྱང་རུང་། དང་པོར་འདི་དང་འདི་བྱའོ། །ཞེས་ཐོག་མར་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་སེམས་
ཤིང་། ལུས་ངག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་བ་དེ། ཡིད་
ཀྱི་ལས་དང་། སེམས་བྱུང་སེམས་བ་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་^༢ ལུས་ངག་གི་
གནས་སྐབས་སུ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། ལུས་ངག་གི་ལས་སུ་འཛོག་ །དེ་ཡང་
ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་བ་དེ་ལུས་ཀྱི་ལས་
དང་། ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་བ་དེ་ལག་གི་
ལས་སུ་འཛོག་གོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། རྒྱལ་ཏུ་ཡོད་དེ། སློབ་གཙོང་
པ། མ་བྱེན་པར་ལེན་པ། མི་ཚངས་པར་སློབ་པའི་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་
གསུམ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ལུས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ་སྟེ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ངག་གི་ལས་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། རྩུམ། ལྷ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་
འབྲུལ་གྱི་ལག་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་བཞི་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ལག་གི་དགེ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢ མཛོད་ལ་གྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༥༧
༣ ག༡༩ན་༡་བསྐྱེད་སྟེ། བ་༥༣ན་༥་བསྐྱེད་སྟེ།

བའི་ལས་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྲིད། ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ཡང་བརྒྱབ་སེམས།
གཞོན་སེམས། ལོག་ལྟ་རྣམས་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་
རྣམས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས།¹ གསུམ་ལམ་བདུན་
འི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

ཡང་དེ་ལ་རྒྱུའི་སློབ་སྟེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱ་
ཉོན་མོངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཟག་བཅས་ཀྱི་
ལས་དེ་ལ་ཡང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སློབ་སྟེ་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
ལས། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྤིན་གྱི་ངོ་པོ་
འབྲིན་རུང་ཅམ་དུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྤིན་གྱི་ངོ་པོ་འབྲུབ་
ངེས་སུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་
ཤིང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྲུབ་པར་བྱས་པའི་ཉེན་དེ་ལ་བདེ་སྤྱད་སོ་སོར་
འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། དེས་ན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་
བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་
བས་རྫོགས་པ། འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བས་བྲུས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་
བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མིའི་ཉེན་
ལ་ནད་མང་བ་དང་། ཚེ་སྲུང་བ་དང་། ལོངས་སྤོད་རྒྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མི་ཕལ་ཆེར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རན་སོང་བ་ཕལ་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། མངོན་པ་གྲུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༣༡༡༩

ཆེར་ལྷ་བུ། བཞི་བ་ནི། རན་སོང་བའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལྷ་བུ་ལ་བྱེད། དཔེར་ན། ལྷའི་རྟེན་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལ་རྣམ་སྐྱེན་འབྲིན་ཚུལ་གྱི་སློབ་ནས་དབྱེ་ན། མཐོང་
ཆོས་ལ་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས། རྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས། ལན་གངས་
གཞན་ལ་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས། རྣམ་སྐྱེན་འབྲིན་པར་མ་དེས་པའི་ལས་དང་བཞི་
ཡོད། དང་པོ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རྣམ་སྐྱེན་འབྲིན་པར་དེས་པའི་ལས་
ལྷ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་སྐྱེན་འབྲིན་པར་
དེས་པའི་ལས་ལྷ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་གསུམ་པ་ནས་རྣམ་
སྐྱེན་འབྲིན་པར་དེས་པའི་ལས་ལྷ་བུ། བཞི་བ་ནི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གཉེན་པོ་
སློབས་བཞིའི་བཤགས་བས་འདག་པར་དེས་པའི་སློབ་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལྷ་བུ་ལ་
བྱེད་དོ། །

ཡང་དེ་ལ་རྣམ་སྐྱེན་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སློབ་ནས་དབྱེ་ན། བདེ་བ་སྤོང་འགྱུར་གྱི་
ལས། རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས། བཏང་སློབས་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་དགེ་
བའི་ལས་ལྷ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལྷ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་
གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་ལས་ལྷ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །

ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ཁམས་དང་བསམ་པའི་སློབ་ནས་དབྱེ་ན། བསོད་
ནས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་།

གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་།
 འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འབྲུབ་
 ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འབྲུབ་ཀྱི་ལས་ལྟ་
 བུ་ལ་བྱེད། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འབྲུབ་ཀྱི་ལས་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རྣམ་གཡེང་
 གིས་མི་གཡོ་བས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་བྱེད་དང་
 རྗོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རྣམ་སྤྲིན་ཁམས་དང་ས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་སྟེ་མི་འབྲིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འབྲུབ་ཀྱི་ལས་
 རྣམས་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་སྤྲིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ལོངས་
 སྟོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཚོགས་པ་དེ་གཏོང་བ་པོ་རྩལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ན་
 བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྲུང་ལ། རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དབང་གིས་རན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་
 འབྲུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་ཤེས་སྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
 ཀུན་སྨོང་གི་རྩོལ་བ་ཕྲ་མོ་དེ་ལ་བྱེད། དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དབང་
 རོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
 རྒྱུར་དགོས་པར་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ཅ་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་
 གཞེ་མཐུན་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། །ཟག་མེད་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་བྱུང་ཕྱིར་ན་གྲ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། རྣམ་བཤད་

༡ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། སེམས་ཅམ་མི། བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ། ༥༦: ༣༡༩

སྤྱིར་པོ་རྒྱལ་ལས།¹ དེ་ལྟ་བུས་གཅིག་ཏུ་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་འབད་མེད་ལྷོན་གྱུ་བ་
ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་བ་མེད་པའི་
ལས་ཀྱང་སྤངས་ནས། སྤང་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྤོམས་པར་
འབྱུག་པ་ལ་སྤོས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚཱ་སྤྱོལ་བ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་སྤངས་པར་
བཤད་པའི་བྱིང་འོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ཤོར་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །

ཡང་²དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་སྤྱིན་དཀར་བའི་ལས། རྣམ་སྤྱིན་གཞག་པའི་ལས།
དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་
དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བས་
བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་དགེ་བས་བྱས་ལ། སྦྱོར་བ་མི་དགེ་
བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །

ཡང་དེ་ལ་³དབྱེ་ན། བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས། བསགས་ལ་མ་བྱས་
པའི་ལས། བྱས་བསགས་གཉིས་ཚང་བའི་ལས། བྱས་བསགས་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་
བའི་ལས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མི་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་
ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱས་ཀྱང་། གཞན་ལ་བཙོལ་བས་འབྱུང་བའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཡང་
ལས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤོམ་པའི་ལས། སྤོམ་མིན་གྱི་ལས། བར་མའི་ལས་དང་གསུམ།

1 ལྷོ་འབྲུམ་དཔའ་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིར་རྒྱལ། ༤༡
2 ག་30ན་2'ཡང་ལས་དེ། བ་33'བ་6'ཡང་དེ་ལ།
3 ག་30ན་2'ཡང་ལས་དེ་ལ། བ་33'བ་6'ཡང་དེ།

དང་པོ་ནི། རྣོམ་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་
རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ན་རྣོམ་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་ཅིང། མིད་
པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་
བཤམ་པ་དང་བཙོན་སྤང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི་རྣོམ་པའི་རོ་བོར་ཡང་མ་
གྱུར། རྣོམ་མིན་གྱི་རོ་བོར་ཡང་མ་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དཔེར་ན་བར་མ་
རབ་བྱུང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ།

ཚོད་པ་སྐོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ལས་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་
པ་ཁས། ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་
གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་རྣོམ་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང། ངན་འགྲོའི་
སྲིད་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་འཕང་བྱུར་གྱུར་པའི་
ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ནས་དེ་ཡིན་པའི་

མྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་མྱི་མ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཅན། བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་།
 དན་འགྲོའི་སྲིད་པ་གཉིས་ཀ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་མྱི་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་
 འབྲས་ཡིན་པའི་མྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 དེའི་འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་མྱིར་ཟེར་རོ། །མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ། མེ་དུ་གཉིས་
 ཀའི་དངོས་འབྲས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མེའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
 གཉིས་ཀའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་མྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་དུ་བའི་
 དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་མྱིར།
 ཡང་ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་བའི་དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་མེའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་མྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་དུ་གཉོགས་པའི་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་རིག་གང་ཞིག །རྣམ་སྲིན་ལྷུང་མ་ཟེན་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 འཛིན་པ་དེ། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་

ཚོས་ཅན། མིར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྲུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུད་འགྲོར་
 སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་ན། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྲུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
 དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
 བ་གང་ཞིག །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྣང་དུ་མིར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་གཉིས་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་
 སྣང་དུ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བོང་
 དུ་འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མིར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
 དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཉེ། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན། དགེ་བ་ཡིན་
 དགོས། དུད་འགྲོའི་དེ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་དོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མིར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་
 ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་

འགྲུང་གི་འཕེན་བྱེད་ལས་གི་བག་ཆགས་འཛོལ་བའི་རྣམ་ཤེས་གི་རྟེན་འབྲེལ་གི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། མ་ཟུང་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
 རྟེན་འགྲོལ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གི་རྟེན་འབྲེལ་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་
 འཕེན་བྱེད་གི་ལས་དང་། རྟེན་འགྲོལ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 བས་ཟུང་བ་ཡོད་པ་ལྟར། ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །མིར་སྐྱེ་འགྲུང་གི་འཕེན་བྱེད་
 གི་ལས་གི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་གི་རྣམ་རིག་ཀྱང་ཡིན།
 རྟེན་འགྲོལ་སྐྱེ་འགྲུང་གི་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་འགྲོལ་
 སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན། མིར་སྐྱེ་བའི་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཉམས་ཁས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤར་གི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྷར་སྐྱེ་
 འགྲུང་གི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤོང་འགྲུང་གི་ལས་བསམ་གསལ། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་
 གཞན་གི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤར་གི་ལས་དེའི་དབང་གིས་
 ལྷར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། ངན་སོང་བའི་གང་ཐག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ལྷར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྷའི་སྤྱིད་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་ལྷར་སྤར་བའི་བར་དུ་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། རྟེན་འབྲེལ་མངོ་
 འབྲེལ་ལས།¹ འདུ་བྱེད་གི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་བར་ཤེས་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་
 བར་ཤེས་བ་དེ་གང་གི་བར་དུ་འཛོག་ཅེ་ན། སྤྱིད་བ་ལ་སྐྱུག་གི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་མ་ཟུང་། སྤར་གི་དམ་བཅའ་དེ་དེ་ལྷར་འདོད་པ་དང་།

1) བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 66། མདོ་སྡེ་ཆེ། ཡོན་ཏན་ཆོ་སྤོས། རྟེན་འབྲེལ་མངོ་འབྲེལ། 1446

ས་མཚུངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་དེག་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་
 གང་དུ་བསམགས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་ཟེར་བ་ནང་འགའ་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་
 སོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྔོང་འགྲུང་གི་
 ལས་བསམགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ངན་
 སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྷན་སྐྱེ་འགྲུང་གི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྔོང་
 འགྲུང་གི་ལས་བསམགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་
 སྐྱེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤར་གྱི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ལྷན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། ངན་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་སོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་སོའི་རྟེན་ལ་བསམགས་པའི་བསམ་
 གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བསམ་
 གཏན་དང་སོའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྣམས་དོན་གྱིས་དངོས། འདོད་
 ཅ། ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་སོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་
 རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་སོའི་རྟེན་ལ་
 བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྔོང་འགྲུང་གི་ལས་
 བསམགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ངན་སོང་
 བ་དེ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་སོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་སོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་

སེམས་ཡོད་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་
པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས།¹ འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དེ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་
དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ལྷང་
མཚུངས་འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རང་དུས་སུ་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་
མཐུ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་
པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། དེ་རང་དུས་སུ་རང་འབྲས་སྐྱེད་པ་ལ་
རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན་མི་
འཐད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། རྟགས་ལྷན།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་སྲེང་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས། རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 66། མདོ་སྡེ་ཆེ། ཡོན་ཏན་རྫོང་གྲོང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། 1996

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་
དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཀུན་བདུས་
ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་དང་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་
དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག །

བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་
བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། སྟེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚན་ས་སྐར་མ་ཐག་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་དུག་ཚང་བར་མ་དོད་གོང་གི་སྐར་པོའི་རིགས་སུ་གནས་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ། རྣམ་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

ཚུར་མཐོང་བ་མལ་བ་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་མ་ཐག་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་
པོ་རྒྱལ་ཚང་བར་མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་སྐྱུར་པའི་
ཚོར་སོགས་ཕྱང་པོ་སྤྱི་མ་བཞི་ལྟ་བུ། གཉིས་བ་ནི། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
གཟུགས་ཕྱང་ལྟ་བུ། མིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མིར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཚོར་སོགས་ཕྱང་པོ་སྤྱི་མ་བཞི་ལྟ་བུ་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མིར་ཆགས་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།

འོ་ན། མིར་ཆགས་པ་དང་། མ་ཆགས་པའི་¹ བྱང་པར་གང་ཞེ་ན། མི་ལ་
གནས་སྐབས་བཅུ་ཡོད་པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་མིར་ཆགས་པར་འཛོག་
གོ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་ནི་མེར་མེར་སོ། ལུང་ལུང་སོ། ལྟར་ལྟར་སོ། འབྲང་
འབྲུང་བ། ཡན་ལག་འབྲུས་པ་རྣམས་སོ། །བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་ནི། གྱིས་
པ། གཞོན་ལྷ། དར་ལ་བབ་པ། དར་ཡོལ། ཆས་པ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །

ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་
གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་གྱིང་ལས་ཀྱི་འཕངས་¹ འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དབང་པོ་
རྒྱལ་ཚང་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་
དུལ་གྱི་འབྲུར་བ་སྐྱོད་མི་རྣམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་
བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ།
སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།
དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་རྒྱལ་ཡོད།

1 ག་མ་ན་ན་ལ་པའི། བ་མ་ལ་བ་མ་བས།
2 ག་མ་ན་ན་ལ་འཕང་འབྲས། བ་མ་ལ་བ་མ་འཕང་འབྲས།

བྱུག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། ལུལ་དབང་
རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ལུལ་གྱི་འགྲུར་བ་སྡོད་ཀྱིས་བ་ནས་བརྒྱད་སྟེ། ཚོར་
བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཟས་ལ་སོགས་བ་ཤེས་མི་ཀུས་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་བར་
གྲུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། བྱུག་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་བ་དེ་
ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཡིན་པར་གྲུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་
རེག་པའི་བར་བྱུག་ཡོད།

བདུན་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཚོར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། ཚོར་
བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཤེས་ཀུས་བ་ནས་བརྒྱད་སྟེ། སེམས་གདུང་
བར་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སུ་སྡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་
གནས་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་བར་གྲུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། བདུན་པ་ཚོར་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་
པའི་ཚོར་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཚོར་བའི་བར་བྱུག་ཡོད།

དེ་རྣམས་ལ་ཚོད་བ་སྡོད་བ་ལ། ཁོ་ན་དེ། རྣམ་སྐྱེས་ལ་མིང་གཞུགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་མིང་གཞུགས་ཅི་རིགས་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྟོན་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས།¹ རྣམ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་
སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅེས་བུའི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་མི་
བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་ལ་ཁྱབ།

རྟེན་ལ་ཁོ་ན་དེ། རྣམ་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་ལ་ཁྱབ་ལོ། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་
འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཉོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན།
དབང་པོ་དུག་ཚར་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་
ནས་ཡུལ་གྱི་འགྲུར་བ་སྟོན་མི་རུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རིགས་སུ་
གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཉོགས་
པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་གང་ཞིག །དབང་པོ་དུག་ཚར་བར་དོད་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
རྣམ་སྐྱེས་ལ་དབང་པོ་དུག་ཅིག་ཅར་དུ་དོད་པ་འགྲུར་བའི་སྲིར་ཟེར་ན། ལོང་གི་མ་
ཁྱབ་མཚམས་ལ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤུར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་
སྐྱེན་གྱི་སྤང་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིར། ལ་ཁྱབ་ན། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་སྡེ་ཆེ། སློབ་དཔོན་བ་སྤུ་བན་ལྷ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༥༧༧༥

ལ་མིང་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་བྱང། རྟགས་གྲུབ་
སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མིང་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། རྩོམ་པར་འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། མིང་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕངས་འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་འགལ་བར་ཐལ། མིང་
གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཚོས་ཅན། རྟོན་གྲུབ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྟོན་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་
ཐལ། རྟོན་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་དེག་པ་འདུ་བྱེད་
ཚམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟོན་རང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །དེ་གསུམ་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྩུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མིང་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
བར་ཚོས་ཅན། རྟོན་འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོན་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་སྟེན་ལེན་སྟེན་པ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟོན་རང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག །དེ་
གསུམ་པོ་དེ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྩུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
རྩུ་དང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྩུ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཕངས་འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་མི་

འགལ་བའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། ཟེར་ན།

འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །འདོད་ལན་ཟེབས་ཏེ། སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་
ལས། མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བརྗོད་སྲིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱུན་ལྡོ་
འཕེན་པར་བྱེད་སྲིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་
ཚོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ།
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་སྲིད། ཉགས་ཁས།
འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། དེའི་འབྲུབ་བྱེད་
ཀྱི་ལས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིན་དགོས།
དེའི་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོན་ས་
འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཉགས་རྣམས་བྱུང་དོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། འཕངས་འབྲས་དང་ལྷུ་འབྲས་མི་འགལ་ཡང་།
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་འགལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། མ་
རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷུ་ལ་ཁས། མ་ལྷུ་བ་ན། དེར་
ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་

༡ བསྐྱར་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༦༢ཚང་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་བྲགས། རྣམ་འབྲེལ། ༡༡༥

པའི་སྐྱེ་ཁའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་ཁའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་
པོ་ལྷན་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཟུང་།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ཟུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་
གང་ཞིག །དེ་གསུམ་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་
ཏུ་གཏོགས་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པས་ཟུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་
མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་
རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །དེ་རྣམས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཟུང་ན། ཅ་ཟུབ་འགྲིག་ཟེར་ན་
མི་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་གསུམ་པོ་དེ་དང་སྐྱེ་ཁའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་བཤད་
པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་རབས་
བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པས་¹ ཚོད་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་པལ་ན་པ་རྒྱ་ཡིན་པའི། ག་པལ་བ་རྒྱ་རིག་པའི།
༢ ག་པལ་ན་པ་ལས། ག་པལ་ན་པ་བར།

ཁོ་ན་རེ། རྩུ་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། ཁྱིད་རང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་
བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱིད་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཁྲབ་
བ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ཅེས་
བྱ་ཡི། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གི་རྟེན་ཀྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་རྒྱས་མཉམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་
ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སློམ་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་ཁྲབ།

བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མིང་
གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་
མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ན་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་བ་གང་ཞིག །མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་
མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྐྱི་མ་ཁས། དང་པོ་
དེར་ཐལ། དེ་ན་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལོང་རྒྱ་འདོད་ན། དེ་ན་གཟུགས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་

མཆེད་རྒྱལ་ཅི་རིགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སློམ་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་པའི་སྲིད། ཉུགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ཅི་རིགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། སྐྱེ་
མཆེད་རྒྱལ་གི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གི་ཉེན་འབྲེལ་
ཡིན་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཉུགས་ཁས། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་
ཁམས་ན་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གི་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཅི་རིགས་པའི་ཉེན་
འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་སྲིད། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ན་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཟེར་ན། ཅུ་བའི་མ་ཁྲུབ་མཚམས་གཉིས་ཀ་
ལ་ཁྲུབ་པ་མེད་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་
སྐྱོན་གྱི་སྤང་པོ་ལྗ་པོ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་དང། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་
སྐྱར་ནས་དབང་པོ་རྒྱལ་ཚང་བར་དོད་མ་ཐག་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དེ་
སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིད།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་སྤང་པོ་ལྗ་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་གི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉུགས་ཁས། འདོད་
ན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་ཁྲུབ་སྟེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ལྗོགས་
པ་ཡིན་ན། མིང་གི་ལྗོགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་
ཡིན་ན། མིང་གི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཉུགས་ཁས།

༡ ག་པ་ལ་བལ་ན་དེ་ཅི། བ་པ་ལ་བ་པ་དེ་ན་ཅི།

ཡང་ཁོ་ཅག་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་ནས་དབང་པོ་རྟེན་ཚང་བར་
དོད་མ་ཐག་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྟེན་པོ་ཚོས་ཅན། མིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
བར་ཐལ། སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེ་
མཆེད་རྟེན་གི་རྟེན་ག་པ་ཡིན་ན། མིག་གི་རྟེན་ག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱེ་མཆེད་
རྟེན་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
བ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་རྟེན་སྟོན་གི་སྤང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཉོན་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་
པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
རྟེན་སྟོན་གི་སྤང་པོ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡོད་
བར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་སྤིང་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྤིང་བ་ལ་
གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྟེ།

བྱས་བ་ལ་ཁོ་ཅག་དེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་

དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
མིང་དང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡུང་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་འབངས་འབྲས་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལས་
ཉོན་གྱི་འབངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ཡོད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་སྤང་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཡུང་བའི་ཟག་
བཅས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་སྐྱབས་བཅས་སྤང་
འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་ལིའི་རྟེན་འབྲེལ་
ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་ལིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྲིད་
ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ན་ཚོད་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་
ཡོད། རྩོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགགས་པའི་ཆ་ཡང་ཡོད་པའི་སྲིད།
ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །

བརྒྱུད་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པའི་ཚོར་བ་གསུམ་པོ་གང་ཡུང་ལ་
སྲིད་པའི་སྐོ་ནས་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་
ལས་གྱི་བག་ཆགས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་བར་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་དེ།
སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད། །སྲིད་སྲིད་པ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་དོན་
གཅིག །སྲིད་པ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་སྲིད། འཛིག་སྲིད། སྲིད་སྲིད་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་འབྲད་པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།

སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྦྱིན་གྱི་
སྤང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག །འདོད་
པའི་སས་བསྐྱེལ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་སྟེད། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱེལ་གྱི་
འདོད་ཆགས་ལ་འཛིག་སྟེད། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་
ལ་སྦྱིན་སྟེད་དུ་འདོད་དོ། །

དགུ་བ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ལྷར་གྱི་སྟེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྷག་པར་
འཕེལ་ཉེ། འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་བ་ལ་རྒྱས་བ་མཐུ་ཅན་
དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་དེ། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་
ཡིན་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ། ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ། ཚུལ་གྲིམས་
དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་
དང་བཞི། དང་པོ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
ཟས་གཙོད་པ་དང་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་། བ་ལང་དང་ཁྲི་སྐག་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་
ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
འཕོ་སྐྱེས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

བརྟུ་བ་སྦྱིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་སྟེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་
འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གསོས་བཟབ་སྟེ། ཡང་སྦྱིན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། སྦྱིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་ །སྦྱིན་སྦྱིན་པ་དང་འཁོར་བ་
དོན་གཅིག །སྦྱིན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བར་སྦྱིན། ལྷེ་སྦྱིན། ལྷོན་དུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། འཆི་

སྲིད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཆོ་སྲ་མའི་འཆི་སྲིད་དང་ཆོ་འདིའི་སྲུ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་
 བྱང་བའི་སྲིད་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མངལ་དུ་
 ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆམ་སྲིབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།
 གསུམ་པ་ནི། སྲུ་སྲིད་བྱུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད་མ་བྱུབ་པའི་
 བར་ཀྱི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། སྐྱིར་སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྲུ་སྲིད་གཉིས་མི་
 འགལ་ཏེ། གཞུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྲུ་འདའ་བ་ལ་གསུམ་
 གསུངས་པའི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དེ་གཞུགས་ཀྱི་སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་
 པའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱིར་སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྲུ་
 པ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། སྲིད་པ་ལ་བཞེར་བྱེ་བའི་དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། སྐྱིར་ཉོན་
 མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གཉིས་མི་འགལ་གྱང་། ཉེ་ཉོན་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་སུ་བྱེ་
 བའི་ཉེ་ཉོན་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མིའི་སྲོན་དུས་ཀྱི་
 སྲིད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་
 དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་དང་། འབྲིག་པའི་བསམ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱང་བ་དང་། ཞལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་
 སྲོད་སྐྱམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྐྱུབ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཤར་སྲོགས་
 མཛོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། འཇམ་བུ་གྲིང་པའི་མི་
 སལ་ཆེར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་སྲུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། སྐྱར་བཤམ་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེའི་མཐུས་སྲུ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆམ་

སྟོན་གྱི་ལུང་ལོ་དེ། སྟེ་བའི་རྟེན་འགྲེལ་དུ་འཛོགས། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངལ་སྟེས་
 སོགས་བཞི་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས།^༡ དེར་ནི་སྟོང་ལས་སྟེས་སོགས། །སེམས་ཅན་
 སྟེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་བཞི། །དམུལ་བ་རྣམས་དང་ལྟ་
 རྣམས་དང་། །སྲིད་པ་བར་མ་བརྟུས་ཉེ་སྟེ། །ཡི་དྲུགས་མངལ་ནས་སྟེ་བའང་
 ཡོད་^༢། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་བརྟུས་སྟེས་ཡོད་དེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
 མི་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་ཚོད་གཤེར་སྟེས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྟེས་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་སྟོང་སྟེས་ཡོད་དེ། ལྷ་ཆག་པའི་ཚོང་བ་ལྷང་ལྷང་མོ་དང་
 འགྲོགས་པས་སྟོང་གཉིས་ལྷང་བ་ཁྲེལ་གཉིས་སུ་ལྷང་བ་ཕྱིས་གནས་བརྟན་
 གྲགས་དང་ཉེ་བའི་གྲགས་སུ་ལྷང་བ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་བཤའ་བའི་ཕྱིར། དུད་
 འགྲོལ་སྟེ་གནས་བཞི་ག་ཡོད་དེ། སྟེ་གནས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་མཁའ་ལྗིང་གིས་
 སྟེ་གནས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་ལྷ་ཟ་བར་མདོ་ལས་བཤའ་བའི་ཕྱིར། ཡི་དྲུགས་ལ་
 མངལ་སྟེས་ཡོད་དེ། ཡི་དྲུགས་མོ་ཞིག་གིས་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་སྟུག་གི་
 ལུང་དུ། འཕགས་པ། བདག་ལ་མཚན་མོ་བུ་ལྟ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིན་མོ་བུ་ལྟ་
 རྣམས། །སྟེས་ནས་ཟ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་བདག་ལ་ཚིམ་པ་མེད། །ཅེས་
 བཤའ་བ་གང་ཞིག །བརྟུས་སྟེས་ལ་རོ་བ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 ལྷ་ལ་བརྟུས་སྟེས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། བརྟུས་སྟེས་ལ་སྟེས་པའི་ཆེ་དབང་པོ་ལྟ་
 དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འགྱུར། འཆི་བའི་ཆེ་ན་
 ཡང་དེ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་བར་བཤའ་བ་གང་ཞིག །གཟུགས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢ འཛོམས་པ་ཀྱུ། སྟོན་དཔྱད་དཔྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༥༡༦
 ༣ ག་༣༢་བ་༡་སྟེས་བའང་ཡིན། བ་༣༡་ན་༢་སྟེས་བའང་ཡིན།

མེད་ཁམས་པའི་སྣ་ལ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་སྲིད། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་སྣང་
བཤད་པ་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་བརྟུས་སྦྱེས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །གཞུགས་ཁམས་པའི་བར་སྲིད་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་གཞུགས་ཁམས་
པའི་སྣ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་མི་འཐད་བར་ཐལ། བར་སྲིད་ཀྱི་གང་ཟག་འགོ་བ་རིགས་
དུག་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱས་པའི་སྲིད་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས།¹ སྦྱེ་གནས་
བཞིས་ནི་འགོ་བ་ལྷ་བསྐྱས་ཀྱི། འགོ་བ་ལྷས་ནི་སྦྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྐྱས་ཏེ། གང་
ཞིག་མ་བསྐྱས་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མདོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

བར་ལུགས་ནི། དེ་གཞུགས་ཁམས་པའི་སྣ་མིན་ཀྱང་། གཞུགས་ཁམས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་དེ་གཞུགས་ཁམས་ཡིན་པའི་
སྲིད་ཏེ། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོའི་ཉེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། །

བརྟུ་གཉིས་པ་ཀ་ཤིའི་ཉེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ནི། སྦྱེ་སྲིད་གྲུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་
གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཆི་སྲིད་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་སྤང་པོ་ན་ཚོད་
གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ལ། ཀས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་ །རྣམ་སྐྱེན་
གྱི་སྤང་པོ་རིགས་མཐུན་འདོད་པའི་ཆ་ལ་ཤི་བའི་ཉེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་ །དེས་ན་ཀ་
ཤི་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་དུ་འཐེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་གོ་
རིམས་དེས་བ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་དེ་སྣང་བཟངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་མ་ཀས་བར་

1 བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 14མངོན་པ་ལ། སྦྱོབ་དགོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ་དོན་གསལ། 2111

འཆི་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱོད་ཀར་བ་དང་
 གཉེར་མ་མང་བ་སོགས་ཀྱི་ཀས་པ་མེད་པར་འཆི་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་མ་ཀས་པར་འཆི་བ་མེད་དེ། ཀས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 དེ་སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་སྲིད། ལྷ་དཔེ་དང་། སྐྱེ་
 སྲགས་འདོན་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་རྩུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
 སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 དེ་ལྟར་མ་བགྲངས་པའི་སྲིད། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་
 དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཡིད་བདེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་
 པའི་སྲིད། དེ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་རྩུ་མི་འདྲེན་གྱི་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་
 བར་འབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཅམ་
 ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་མེད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །འདོད་གཟུགས་ན་མ་ཀས་པར་འཆི་བ་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་ན་དེ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཀས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་སྲིད་ཉེ། དེ་ན་འདུ་བྱེད་
 རྟེན་བ་དང་དེ་དང་བཅས་པ་མེད་པའི་སྲིད། ཟེར་ན། རྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ན་འདུ་བྱེད་
 རྟེན་བ་དང་དེ་དང་བཅས་པའི་ཀས་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ན་རྣམ་སྲིན་གྱི་སྤྱང་པོ་གནས་

སྐབས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྲུང་བ་ཡོད་པས། དེ་ལ་རྣམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
བཞག་པས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་གསེར་ཐང་ལས། འདོད་གཟུགས་ན་ནི་
ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཚང་བར་ཡོད་དེ། གཟུགས་ན་འདུ་བྱེད་རྙིང་པ་དང་དེ་དང་
བཅས་པའི་རྒྱ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡན་ལག་
བཞི་པའི་བྱེད་དང་ལྷ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་མེད་ལ་གཞན་ཡོད་དུ་རུང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྐྱུ་བ་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་བཞིར་བསྐྱུ་བ། ཉོན་མོངས་
གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ། ལྷག་ཀུན་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ། རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་
དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡན་ལག་བཞིར་འདུ་
བ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །འཕངས་པའི་ཡན་ལག །འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག །ལྷ་བ་པའི་ཡན་ལག་དང་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་
རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །མིང་
གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་འཕངས་པའི་ཡན་ལག །སྲིད་
ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་
ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་
བཏུས་ལས།¹ ཡན་ལག་མདོར་བསྐྱུ་བ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་།
འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་བར་འགྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་།
མདོན་བར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་

1 ལྷ་འབྲས་དབང་མ། གསུང་འབྲས་ཚོ། རྩེ་ཚོང་ལ་བ། གསེར་ཐང་། ༩༡༧
2 བསྐྱེད་འགྲུང་དབེ་བསྐྱུར་མ། 26-ལེས་མ་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 2627

དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན།
མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བའོ། །མངོན་
པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མྱེད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། མྱིད་
པའོ། །མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་། བླ་ཤིའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལོ་དེ་ཉོན་མོངས་གསུམ་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་
ཏེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
གསུམ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། མྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ། རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་བདུན་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ་བའི་
ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། སྐྱུག་བསྐལ་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ།
འཆི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྣང་པོ་ལས།¹ དང་པོ་བརྒྱད་བ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་
བརྒྱ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྐྱུག་བསྐལ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། མངོན་
ལས།² ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་³བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 ག་34ན་9་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི། བ་34་བ་2་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི།
2 བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 4དདབུ་མ་ཚོ་སྐྱེ་སྐྱུག། དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྣང་པོ། ༩༠94
3 བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། མངོན་པ་ཀྱུ། མོ་བ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མངོན་ད། 916
4 ག་34ན་9་བཞི་བདུན། བ་33ན་3་བཞི་བདུན། མངོན་པར་འབྲེལ་བུ་གཞི་བདུན།

ཁ་ཅིག ། ཀྱུན་བརྒྱུ་ལས།¹ མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མྲིན་པ་གང་
ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པར་བསྐྱེད། ། འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
མྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། ། ལྷག་མ་
རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། ། ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། ལྷ་
དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞི་ཡིན་པས།
དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱས་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་པོ་
སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱབ་ཀྱུན་གཉིས་སུ་
འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། མྲིན་པ། ལེན་པ། མྲིན་པ་རྣམས་ཀྱུན་འབྲུང་
བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་སྐྱབ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལྷ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་བསྐྱ་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་པོ་དེ་ལྷ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་འབྲས་
དང་། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་
རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་འབྲས་
དང་། མྲིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་བར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་
འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

1 བསྐྱེད་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 26-སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀྱུན་བརྒྱུ། 26-27

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ས་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལོ། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གིས་
 བསྐྱུས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་གོ་རིམ་ས་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལོ་དེ། དང་པོར་
 མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་།
 དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་
 རྗེས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་མིང་
 གི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་རིག་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་
 མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ལྷ་ཤིའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 བསགས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་དུ་བཞག་པ་ལས་བག་ཆགས་
 ཅན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྲིད་
 པས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་བར་བྱེད་པས། དེའི་རྗེས་སུ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 དེ་འབྱུང་། སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྷག་བར་འཕེལ་བ་ལས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 དེ་འབྱུང་། སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་བཏབ་
 རྟེ། ཡང་སྲིད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་ཀྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་
 འབྱུང་། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱལ་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། མདོ་
 ལས།¹ ཚོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་

1 ག་མཇུག་ཏེ། བ་ཟ་ཟ་བ་ཟ་ཏེ།
 2 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 49མདོ་སྐྱེ་ཚ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་ལ་ལྷུང་བའི་མདོ། 3747

ཚོར་གཅིག་པའི་ཚོར་བ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་གཅིག་པའི་སྲིད་བ་མི་འབྲུང་བའི་
སྲིད་ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་གཅིག་གི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་སྲིད་གི་ཚོར་བའི་ས་བོན་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་གཅིག་གི་སྲིད་བ་འབྲུང་བ་
དེའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་གཞན་གྱི་ཚོར་བ་ལས། དེ་དང་ཚོར་མི་
གཅིག་པའི་སྲིད་བ་འབྲུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་རྒྱད་
དུ་ཡང་ལམ་རིམ་ལས། །དེས་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་བ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་
གཉིས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་མི་གཅིག་པས་སྲིད་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་ཚོར་གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྲོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་ལ། འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། ལྷུ་བའི་འབྲས་བུ་དང་
བཞིར་ངེས་ཤིང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་བ་འདུ་བྱེད་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་བཞག །འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་བཞག །འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་སྲིད་ལེན་སྲིད་བ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག །ལྷུ་བའི་འབྲས་
བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་གཉིས་བཞག་པའི་སྲིད། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་དབང་དུ་

༡ ལྷུ་འབྲས་དབང་ས། གསུང་འབྲས་བུ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ། ༣༣༡

བྱས་ནས། དེ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དངོས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག །ལས་དེའི་ཀྱན་སྐོང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག །ལས་དེའི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་
 བའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕེན་པ་ལ་
 ལུས་འཕེན་པ་དང་ལོངས་སྤོད་འཕེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། ལུས་དང་པོར་
 འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་
 བཞག །ལུས་རྫོགས་པར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་
 གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག །ལོངས་སྤོད་ལ་ལོངས་སྤོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལོངས་སྤོད་དངོས་
 གཉིས་ལས། ལོངས་སྤོད་ཀྱི་རྒྱ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག །ལོངས་སྤོད་དངོས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 མེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག །ལས་དེ་ལ་གསོས་
 འདེབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལྷུབ་
 པའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བྱ་གཉིས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ལྷུབ་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག །དེའི་
 ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ག་ཡིའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་

སོགས་པ་བཞིར་ངེས་ན། འཕེན་ཚུལ་དང་འགྲུབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འཕེན་ཚུལ་ནི་
 བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་འཕེན་ན་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་པོ་དེ་
 འཕེན། གང་གིས་འཕེན་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན་ན། མ་
 རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན། ཚུལ་རིམ་དུ་འཕེན་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་
 ཚགས་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཕེན། འབངས་པའི་དོན་ནི། མེད་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་
 འཕྲད་ན་མིང་གཟུགས་སོགས་འགྲུབ་རུང་དུ་བྲས་པ་དེ་ཡིན། འགྲུབ་ཚུལ་ནི།
 གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན། རྒྱུ་ཆ་འགྲུབ་པར་བྱེད།
 གང་གིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན། མེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད། ཚུལ་
 རིམ་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཚགས་
 བཞག་པ་དེ་ཉིད་མེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་རུས་པ་མཐུ་
 ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཆ་སོགས་འགྲུབ་ངེས་སུ་བྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཉེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་འཕེན་དང་རི་
 ལྟར་གང་། །དེ་འགྲུབ་བྱེད་དང་དེ་ལ་ཡང་། །ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་
 རྣམས། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས།

ལོ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
 རྐྱེད་གཉིས་དགོས་ན། རྒྱ་འབྲས་རྐྱེད་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཉིས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱེད་དམ། གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན།

༡ བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤མདོ་སྟེ་མི། རྐྱེད་དཔོན་བ་སུ་བན་རྒྱ། ཉེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ། ༤༤༡༡
 ༢ ག་༣༡ན་༡དེ་གྲུབ་བྱེད། བ་༣༤བ་༡དེ་གྲུབ་བྱེད།
 ༣ ག་༣༡ན་༡གང་ལ་ཡང་། བ་༣༥ན་༡གང་ལ་ཡང་།

ཁ་ཅིག །གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བྱ་གཉིས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་རང་དང་རྟེན་འགྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་། སྐྱེ་བྱ་གཉིས་རང་དང་རྟེན་འགྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་ནམ་ཤེས་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྐྱེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཉེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ས་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ས་གྲུབ་པར་བྱས། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ས་གྲུབ་པ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ས་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སློབས་ཀྱི་རྟེན་འགྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ན། སྐྱེ་སྐྱེགས་འདོན་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བཟངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད།

ཁ་ཅིག །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སློབས་ཀྱི་རྟེན་འགྲེལ་ལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཚོར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུར་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་

༡ ག་༣༡་ན་༥་ཀྱི་འཁོར་བར། བ་༣༥་ན་༥་ཀྱི་འཁོར་བར།

ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་
གཙོ་བོ་སེམས་དང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་
སེམས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉོན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། ཡན་
ལག་བརྟུ་གཉིས་ལོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཟེར་ན། སྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་
སྐྱེས་བུས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བདེན་པ་བཞིར་གྲངས་མ་དེས་བར་
ཐལ། གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་དེ་དེའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག ། དེ་
བདེན་པ་བཞི་ལོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲེལ་པ་ཁས།

ལྷ་པ་རྒྱུན་དུ་འགྲུང་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཡན་ལག་སྲ་མ་སྲ་མས་སྲི་མ་སྲི་
མའི་རྒྱུན་བཞི་ཅི་རིགས་བར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྲ་
མས་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྲི་མའི་རྒྱུན་བཞི་ག་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་
གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྲི་མའི་རྒྱུན་རྒྱུན་གཅིག་བྱེད་པ་ཡོད།
གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྲ་མས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་
སྲི་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
ཡན་ལག་སྲ་མས་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྲི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མ་
གཏོགས་གཞན་གསུམ་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཀུན་བརྟུས་
ལས། ། ཡན་ལག་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་དང་།
ལྷགས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྒྱུན་ཉིད་
དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། ། ཞེས་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠་སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༠༡

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷག་པ་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་བཤམ་པ་ལ། འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་དང་མི་འབྲ་
 བའི་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས། འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། མ་དེག་བས་འདུ་བྱེད་
 རྐྱེད་པ་ནས་ཚོར་བས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་རྐྱེད་པ་སོགས་ཡན་
 ལག་སྲ་མ་སྲ་ལས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་འབྲ་བའི་བྱེད་
 ལས་ཡོད་དེ། མ་དེག་བས་ལུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ལ་རྒྱུ་བ་པའི་སློབ་པ་འགྲོ་
 བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ས་བོན་འདེབས་
 པའི་སློབ་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་དུ་
 འཁྲིད་པའི་སློབ་པ་དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་
 འཛིན་པའི་སློབ་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། རེག་བས་ལུལ་ལ་འགྱུར་བ་སློབ་པའི་སློབ་པ་
 དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། ཚོར་བས་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མོངས་སློབ་པའི་སློབ་པ་དེ་དེ་
 ལྟར་བྱེད། བྱེད་པས་ཡང་སྲིད་ལ་ཆགས་པའི་སློབ་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། ལེན་བས་
 ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སློབ་པའི་སློབ་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་
 ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་སློབ་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། རྐྱེ་ག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 བའི་སློབ་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔུས་མཐའ་ལས།¹
 རྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །འཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་
 ཕྱིར། །རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་སློབ་ཕྱིར། །ཉེ་བར་སློབ་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་
 ཕྱིར། །སློབ་པའི་ཕྱིར་དང་མངོན་འདྲའི་ཕྱིར། །དུ་ཁའི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་ཉོན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠མེས་མ་ཙམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དཔུས་མཐའ། ༥༠༣70

མོངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཚེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་རྫོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་སོགས་རྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་ཚེ་དང་པོ་དང་། མིང་གཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་དྲུག་པོ་དེ་ཚེ་གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། མིའི་རྟེན་ལ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལྷར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསམགས། ལས་ཀྱི་བག་ཚགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱོས་པ་དེ་ཉིད་ཚེ་དེ་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་འདེབས་མ་རྒྱས་པར། ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྤར་གྱི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཚེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྲོང་འགྲུང་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྲོང་འགྲུང་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཚེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཚེ་དང་པོ་ལ་རྫོགས། སྟེང་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཚེ་བར་བ་དང་། འབྲས་བུ་དྲུག་པོ་ཚེ་གསུམ་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མིའི་རྟེན་ལ་ཚེ་སྟོང་ལ་མ་རིག་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྲངས་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསམགས་པ་དེ་ཉིད་ཚེ་དེ་ལ་སྟེང་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྲུང་པའི་སྲིད་པ་ལྷུང་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྤར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་སྲོང་འགྲུར་གྱི་ལས་མེད་བར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་སྲོང་འགྲུར་གྱི་ལས་མེད་བར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །ཚར་མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་
ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
སུ་སྐྱེས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ། ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཆེ་རྣམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་སུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་
བའི་རྐྱའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚར་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་
གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་
སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཆེ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཆེ་རྐྱའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་པོ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས། འབྲས་
བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་
བར་དོ་བརྒྱད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་གཉིས་སུ་རི་ལྷར་སྐྱུར་ཡང་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་བར་རྫོགས་དགོས་ཉེ། མི་རྣམ་ཤེ་

འཕྲོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ལྔ་
 མའི་འཆེ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆ་གཅིག་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་བར་
 སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བུལ་¹ན་ཡང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་
 ཚེ་བཞི་པ་ན་ཆད་ལ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་
 བོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེ་ནས་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་
 སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། བསམ་གཏན་དང་བོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་
 ངན་སོང་བའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་
 ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པའི་རྒྱའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྲུང་བས་ཁྲུབ་
 བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་སོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དེ་འདྲའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་
 པའི་རྟེན་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་བོ་ནས་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རིམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འབྲེལ་ཕྱིར་མི་

1 ག་ ༣༥ བ་ ༡ ལུལ་ན་ཡང་། བ་ ༣༡ ན་ ༥ དེ་དབུལ་ན་ཡང་།

འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། །

གཞན་ཡང་། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་གྱི་ལས་ཡིན་ན་ལན་གངས་གཞན་ལ་
སྲོང་འགྲུང་གི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་དང་རང་གི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་
འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་གཞན་གྱིས་ཚོད་པས་ཁྲབ་པའི་སྲིད། ཉུགས་དེར་
ཐལ། འདོད་གཞུགས་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་སྐྱུར་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་
གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་པའི་སྲིད། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་
སྐྱེ་གནས་སྲོང་འགྲུང་གི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་གྱི་
གྱི་ལས་སྲོན་དུ་སོང་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་
འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྲོན་དུ་སོང་བའི་ལེན་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཉེ། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན།
སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་འཆི་སྲིད་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཆ་གཅིག་
བར་སྲིད་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཁྲད་པར་འཐད་པའི་སྲིད། ཉུགས་ཁས།
འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་སྲོན་དུ་སོང་བའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྲོན་དུ་སོང་བའི་ལེན་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྲིད་རྟོ། །

རང་ལུགས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་

རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་ཆེ་སྟོང་ལ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷ་རྩེ་
 རྩེ་འགྲུང་གི་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་བསགས། ལས་གི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་གི་སྟེང་
 ཏུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་སྟོང་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་གིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ལས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་གྲུབ། དེའི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་དེ་ལ་ལྷ་རྩེ་
 རྩེས་ཏེ་འབྲས་བུ་འབྲས་པོ་མངོན་ཏུ་འགྲུང་བ་གཅིག་སྲིད་པའི་སྲིད་ཏེ། ལྷ་རྩེ་
 འགྲུང་གི་སྐྱེ་བཞགས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྲུང་གི་ལས་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་ཆེ་གསུམ་ལ་
 རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་ཆེ་སྟོང་ལ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷ་རྩེ་
 རྩེ་འགྲུང་གི་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་བསགས། ལས་གི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་གི་སྟེང་
 ཏུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་སྟོང་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་གིས་གསོས་འདེབས་མ་རྣམས་བར།
 དེའི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་ལས་དེ་སྟེང་ལེན་གཉིས་གིས་གསོས་
 བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་གྲུབ། དེའི་སྐྱེ་
 བ་སྤྱི་མ་ལ་ལྷ་རྩེ་རྩེས་ཏེ། འབྲས་བུ་འབྲས་པོ་དེ་མངོན་ཏུ་འགྲུང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་
 སྲིད་ཏེ། ལྷ་རྩེ་འགྲུང་གི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྲུང་གི་ལས་ཡོད་པའི་
 སྲིད། ཀུན་བཏུས་གི་དར་རྟེན་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྐྱེ་བཞགས་
 མྱོང་འགྲུང་གི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་མིན་ན་ཆེ་
 གསུམ་གིས་རྫོགས་དགོས་པས། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་ཏུ་
 ཆེ་རབས་གྲངས་ལས་འདས་པས་ཚོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གི་ཚར་ཡིན་གི།
 དེའི་ཚར་མིན་ནོ། །འགྲུབ་བྱེད་གི་རྒྱ་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་ཏུ་ཆེ་རབས་

༡ ལྷ་རྩེ་འགྲུང་པས། གསུང་འབྲས་པོ། ལྷ་རྩེ་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྐུ་ལ་མཚན། ཀུན་བཏུས་དར་རྟེན། ༤༤༤༣

གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཚེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ།
མཚམས་མེད་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུར་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་མཚམས་མེད་
གྱི་ལས་བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་སྲི་མ་དེ་ལ་སྲོང་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ལ་མཚམས་
མེད་པ་ཞེས་སློམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ན། ཚེ་གཅིག་ལ་
མཚམས་མེད་གྱི་ལས་དུ་མ་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་སྐྱེན་མེད་དེ། ཚེ་
འདིར་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་དུ་མ་བསགས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་བ་སྲི་མ་ངན་
འགྲོའི་རྟེན་ལ་ཚེ་རིང་བ། ལུས་ཚེ་བ། སྤྱད་བསྐྱེལ་ཆེས་ལྷག་པར་སྲོང་བར་འགྱུར་
བའི་སྲིད།

འོ་ན། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚམས་མེད་གྱི་
ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཟེར་ན་སྐྱེན་མེད་དེ། མཚམས་
མེད་གྱི་ལས་དང་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། སྲི་མ་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་
སྲུ་འདོད་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱར་ན་ཚེ་གཉིས་ལ་
རྫོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཇི་ལྟར་བྱལ་ཡང་ཚེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་པས།
ཚེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་རྫོགས་པ་མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་
ངེས་པར་ཚེ་གཅིག་ལ་རྫོགས། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པར་ཚེ་
གཅིག་ལ་རྫོགས། འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པར་ཚེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་དགོས་
པའི་སྲིད།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་ན།

ཚེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མིའི་བར་སྲིད་དང་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཚོན་ལས།¹ དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྣོན་དུས་
 སྲིད་འབྱུང་ག་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མིའི་བར་
 སྲིད་ནས་ཤི་མ་འཕོས་པར་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན།
 ཅུ་བར་མ་ཁྲུབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་
 ལུ་གྲུར་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ཡིན་ན། ཚེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་
 ལུ་གྲུར་པའི་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།² ལས་
 གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་
 འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད།
 ལས་དུ་མས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་
 མེད་གསུངས་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་གིས་མིའི་ལུས་དང་རྗེ་ཟེའི་ལུས་
 གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ལུས་དང་།

1 བསྐྱུན་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 2 མཚོན་པ་གྲུ་སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན། 164
 3 ག་3ཅ་བཅགཅིག་གིས། བ་31་བ་ཅགཅིག་གིས།
 4 བསྐྱུན་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 2 མེམས་ཚམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། 31639
 5 ག་3ཅ་བ་ཅ་མེད་གསུང། བ་31་བ་6 མེད་གསུང།

མིའི་བར་སྲིད་གྱི་ལུས་གཉེས་འཕེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མིའི་བར་དོའི་ལུས་ཡིན་
ན། རི་ཟའི་ལུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། རི་ཟ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས།^༡ མི་ལྟོག་དེ་ནི་རི་ཟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་གཉེས་པ་ལྟུབ་སྟེ། མཛོད་ལས།^༢ དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་
ཕྱིར། །སྟོན་དུས་སྲིད་འགྲུང་ཤ་རྩལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་འཕགས་པོའི་སྐྱེ་བ་དང་།
བ་ལང་སྟོད་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉེས་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་
གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དང་པོར་ལུས་
འཕགས་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བ་ལང་སྟོད་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་
པར་བྱེད་པའི་ལས་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་ལྗོང་འགྲུང་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
གི་རྣམ་སྲིན་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལན་གངས་གཞན་ལ་ལྗོང་འགྲུང་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་
གི་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པན་ཆད་ལ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་ཁུབ་སྟེ། རྫོ་ལྟོས་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པའི་མདོ་ལས།^༣ རི་
ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་རྒྱ་ཐིག་ལྟར། །རྒྱ་མཚོ་མ་ཐད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་
བྱང་རྒྱུ་རྒྱུར་བསྟོས་དགོ་བ་ཡང་། །བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྟུན་པས་མི་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧མངོན་པ་གྲ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༧༤
༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧མངོན་པ་གྲ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༧༤
༣ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༠མདོ་སྐྱེ་མ། བཅོམ་ལྷན་འདས། རྫོ་ལྟོས་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པའི་མདོ། ༥༢༡༡

འདྲོད་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང། དེར་ཐལ། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་ལྷན་
 ཚེ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲིན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང། དེར་
 ཐལ། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་ལྷན་ལས་རང་ཉིད་བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ནས་བཟུང་
 རྟེ། ཚེ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲིན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་ལ་སྟོང་
 འགྲུང་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲིན་པའི་
 ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྲུང་གྱི་ལས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་བ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་
 འབྲིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྷ་རིགས་རྒྱལ་ཏུ་
 རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཕེན་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྷ་རིགས་རྒྱལ་ཏུ་
 རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཚེ། སྐྱམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱལ་
 དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཚེ་དེ་
 གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་ཚེ་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། སྟོང་རང་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ། སྟོང་སྐྱེ་བའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ལྷན་ན། མ་སྐྱེས་པར་ལི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ལྷན་

པ་དེའི་སྲིད། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་རྒྱལ་
ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཤ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྡོན་ཏུ་སོང་པའི་སྲིད། མ་ལྷུ་བ་ན། དེར་
ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྷ་རིགས་ལྷག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ། རྒྱལ་
ཆེན་རིགས་བཞིའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷག་དང་། ལུས་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་
འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷག་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད། ཉགས་
ཁས། ཟེར་ན། ཙ་པའི་ཐལ་འགྲུང་གསུམ་པ་ལ་མ་ལྷུ་བ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྷ་རིགས་ལྷག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེའི་
ཚེ། ལུས་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྐྱེ་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་མ་གཏོགས་པར་ཐལ། མ་ལྷུ་བ་པ་དེའི་
སྲིད། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ལུས་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
དེ་དང་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད། ཟེར་ན་མ་ལྷུ་བོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྐྱེ་བའི་འགྲུང་གི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡང་ཡིན། ལུས་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་འགྲུང་གི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་འགྲུང་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད། ཟེར་ན་མ་ལྷུ་བོ། །མ་ལྷུ་བ་མཚམས་དང་མོ་ལ། ལྷས་
བྱིན་ཚོས་ཅན། མཚོད་སྲིབ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་རྒྱད་
གཅིག་པའི་གང་ཟག་དང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་མཚོད་སྲིབ་དང་རྒྱད་

གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་ལྷུང་ན། ཁྱོད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་
ཚར་གཅིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་དེ་དང་ཚར་གཅིག་ཡིན་པས་ལྷུང་བ་ཡོད་པ་བྱུང། མ་
ལྷུང་ན། དེར་ཐལ། མཚོན་སྐྱེན་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་ལྷུང་ན།
མཚོན་སྐྱེན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཤེས་པ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱེའི་གཞུང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བྲངས་པ་ལས།
'དགོ་སློང་དག་དགོ་སློང་གིས་འདི་ལྟར་སྐྱེ་དང་སེན་མོའི་མཚོན་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱུག་འཚལ་ཏེ། སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོས། བཅུན་བ་དེ་
ལྟར་ལགས་སོ། །དགོ་སློང་དག་དགོ་སློང་འདིས་ཅི་ཅམ་ཞིག་འོན་པའི་འོག་དཔག་
ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྐྱུག་པའི་བར་ན། འེ་མ་རི་སྟེང་
ཡོད་པ་དེ་སྟེང་དུ་དགོ་སློང་འདིས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྲུང་དུ་
ལོངས་སྟོང་བར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་དགོ་
བའི་ལས་གཅིག་གིས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་
སོགས་པ་འཕེན་བ་མེད་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་
གཙང་གི་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་

༡ བཅུན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༤དབུ་མ་ཁ། ཞི་བ་སྐྱ། བསྐྱབ་བཏུས། ༡༩༠༩༡༡

བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་སྲེང་ལས།¹ གལ་ཉེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་ན།
 ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེལ་མ་སྐྱོམ་པ་དེ་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཉེ། དེར་སྐྱེ་བ་
 ལ་བསམ་གཏན་ཐག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་ལ། སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཐག་མེད་མ་ཐོབ་
 ཅིང་། འཕགས་པའི་ཚེ་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་
 སྐྱེ་བའི་ལས་ཐོགས་མེད་ནས་ཡོད་ལ། དེ་སྐྱེལ་མས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་
 སྐྱུར་བས་ཉེས་པ་མེད། ཅས་དོན་གསལ་ལས་འཆད་པ་སྣང་ཁས་སྤང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་ལས།² སྟོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསམ་
 གཏན་བཞི་པར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དག་
 པ་བ་བསྐྱོམས་པས། གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་དུ་གསོག་པར་ཐལ་བའི་
 སྟོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སོ་
 སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་གྱི་ནང་
 ཚོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་
 བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་གི་རྒྱར་སྐྱུར་བ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སོ་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། གནས་གཙང་གི་
 སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ་ཡོ། །

1 སྐྱེ་འབྲས་དབང་མ། གསུང་འབྲས་ཚ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསེར་སྲེང་། ༤༡༤ ན
 2 སྐྱེ་འབྲས་དབང་མ། གསུང་འབྲས་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན། 192 ན

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཚོན་ལས།¹ གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་
གྱི། །ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འབྲང་བར་ཐལ།
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
ཁྲལ་སྟེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་ཅིང་། རྫོགས་
བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་ལས་དུ་མ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས།
སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་
སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་
དེ་གྱུར་ན་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། རི་ལྗར་བུལ་ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་
པར་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྲིད་ལེན་གཉིས་མངོན་དུ་
གྱུར་ནས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་
བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་
བརྒྱ་གཉིས་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ།
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དགུ་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་དེར་
འཆི་འཕོ་བ་ཡང་མེད། དགུ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། བརྒྱ་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་
སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་པ་མངོན་དུ་
གྱུར་ནས་བརྒྱ་གཅིག་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་
པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་འདིར་མ་ཁྲལ་པོ། །

1) བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 2) མངོན་པ་གྱ། སྐབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན། 3, 37

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིའི་བར་དོར་སྐྱེས་པས་མིར་སྐྱེས་པའི་གོ་ཚོད་དམ་མི་ཚོད།
ཚོད་ན་མིའི་བར་དོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་མི་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་གོ་ཚོད་
པའི་སྐྱེད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱལ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ།
མི་སལ་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེད། འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། ཁྱོད་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་
སྐྱེད། གཉེས་པ་ལྟར་ན། མིའི་བར་དོའི་ཚེ་དེ་མིར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེས་དེ་གོ་མི་ཚོད་པའི་སྐྱེད། འདོད་ན། མིའི་བར་དོའི་ཚེ་དེ་མིའི་ཚེ་ལས་ཚེ་གཞན་
དུ་འབྲེལ་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྐྱེད་ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྲུབ་པོ། །

བརྒྱད་པ་ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉེས་
ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉེས་ལས་གང་དུ་
བསམགས་པའི་བསམགས་སར་གཏོགས་ཉེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་
རིག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཉོན་
ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཉེས་ཉེན་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པའི་
སྐྱེད། ལྷན་ཅུ་པ་ལས།¹ གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱེད། འདུ་
བྱེད་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཉེ། ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་
རྣམ་སྐྱེན་འཕྲེན་པ་མེད་པའི་སྐྱེད། འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་འབྲས་བུའི་
རྟོན་འབྲེལ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཉེ། འདུ་བྱེད་དེ་གང་དུ་སྐྱེ་
འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་པ་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་
སྐྱེན་འཕྲེན་པ་མེད་པའི་སྐྱེད།

1) བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༢།སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ལྷན་ཅུ་པ། ༤༩

སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་གི་སར་གཏོགས་ཤེ་ན། འདི་ལ་དོན་གསར་¹ རྣམ་བཤད་པ་ན་རེ། ¹ སྐྱེ་བའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ། མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་དེས་པར་དེའི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྲིད་ལེན་གཉིས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྲུང་གི་སར་གཏོགས་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལོག་² ལས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲིག་ཀྱང་། གོང་ས་ནས་ལོག་སར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འགྲིག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ན་སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་ལོག་སའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཚོས་མངོན་པའི་སྤྱི་སྐྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ཞིག་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྦྱོར་ལས་ཚོས་མཚོག་འབྲིང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཉོན་ཡིད་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲུང་བར་ཚོས་མངོན་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲུལ་པ་དོན་

1 ག་ 3 ག་ 3 དོན་གསལ་རྣམ་བཤད། བ་ 2 ག་ 3 དོན་གསལ་རྣམ་བཤད།
 2 བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 2 རྩེ་མེས་ཅམ་རི། མངོན་པ་པོ་མེད་མི་གསལ། མོན་གྱི་དཀར་ཆག་ལས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོན་པ་ཟེར་བ་ཡོད་གསུངས། དོན་གསལ་རྣམ་བཤད། 2309 3
 3 ག་ 3 ག་ 3 ལོག་ས་ནས། བ་ 2 ག་ 3 ལོག་ས་ནས།

གསལ་ལས།¹ རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། འདྲིལ་ལྟ་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་ཡིད་
ཡོད་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བཀག་ཟེན།

གཞན་ཡང་། ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་འགྲུབ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་རྟོན་ཚོངས་པས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་འགྲུབ་པ་ཡོད་པའི་
སྲིད་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། སྲིད་ལེན་གཉིས་
པོ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་
གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་
གསལ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་ལ་འདོད་པའི་རྟོན་ཚོངས་ཡོད་
པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
ལ་འདོད་པའི་རྟོན་ཚོངས་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་དཔྱུལ་བར་
འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་འདོད་རྟོན་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་
རྒྱད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་སྲིད། རྒྱབ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ན།
འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སས་
བསྐྱས་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་སྲིད། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་
མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྲིན་འགྲུབ་ཀྱི་
ལས་ཡོད་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། རྟོན་གྱི་རྒྱད་ལ་དཔྱུལ་བའི་རྣམ་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩འེར་ཕྱིན་ཟ། སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༤

སློན་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། རྫོང་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་དཔལ་བར་
འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་
ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེ་སྲུང་འདོད་ཉོན་དང་མི་ལྡན་པ་ལས།
ཕྱིས་འདོད་ཉོན་གསར་དུ་རྟེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས།¹ ཁམས་གསུམ་
བ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྩལ་དང་རྩལ་དང་གཉིས་རྟེན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲལ་པོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་
ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་
ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
རྫོང་གི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། རྫོང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྫོང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྫོང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
དམན་ལམ་སློན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཚོས་ཅན། རྫོང་གི་རྒྱད་ལ་འདོད་
པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་མེད་པར་ཐལ། རྫོང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཉེ། རྫོང་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཉོན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྐྱས་

1 བསྐྱན་འཇུག་དཔེ་བསྐྱར་མ། 14མཛོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། 1240

འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཡང་ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ས་མཚུངས་
 ཉེ། དེ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་སར་གཏོགས་པའི་སྲིད། མ་རིག་པ་ལ་སྲུ་བཞི་
 ཡོད་དེ། སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་
 ཀའི་སར་གཏོགས་པ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་གཏོགས་པ་དང་བཞི།
 དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ནས། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་
 དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་ཉེ། དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་
 པའི་སྲིད། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་དེ་
 འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་ཉེ། དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་སྲིད། འདོད་པ་ནས་
 འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་ཉེ། དེ་
 འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་སྲིད། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་
 དེའི་ཆེ། མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་གཏོགས་ཉེ། དེ་འདོད་
 པའི་སར་ཡང་མ་གཏོགས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སར་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་
 སྲིད་ཉེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་སྲིད་ཟེར་ན། འདོད་པ་ནས་
 འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་
 པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན་མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་
 པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རུད་འཕྲོ་ནས་འདོད་ལྡར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་
 རིག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
 དེའི་ཆེ་ན་མ་རིག་པ་དེ་རུད་འཕྲོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཆི་སར་གཏོགས་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདོད་ལྷའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་སར་གཏོགས་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འདོད་ལྷའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དུད་འགྲའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་ཁས།

ཡང་ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་དུ་བསགས་པའི་
སར་གཏོགས། ལྷག་མ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་
ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་སྣོམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་བཞིན་
པའི་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་པའི་ཉེན་
ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་ཀུན་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ས་དགུ་གང་ནས་ས་དགུར་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་
གཅིག་ལས། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། ཡན་
ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཉེ། དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་སས་
བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་

བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་
 རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་མི་མཚུངས་
 ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་
 ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་བར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་མ་
 གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་
 མིན་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་
 ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་མིན་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་མི་
 མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེས་བར་
 བ་རྣམས་རིགས་འགྲེལ། །དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས།
 འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འགྲེལ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འགྲེལ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་
 བ་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འགྲེལ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་
 འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་
 པོ་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ན་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་
 འགྲེལ་རྣམས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་བ་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་

གྲིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་སྲིད། དེའི་ཚེ་ན་སྲིད་ཕེན་གྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་
 བྱེད་གྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པ་མེད་
 པའི་སྲིད། དེའི་ཚེ་ན་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་
 འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་
 ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་པ་མེད་པའི་སྲིད། དེའི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་
 བླ་ལོའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་པོ་དེ་
 འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བྱུང་འབྲས་ཡིན་པའི་སྲིད། ས་དགུ་པོ་
 གང་ཡང་རྒྱང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། མ་དེག་པ་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱུས་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་
 བ་དེའི་ཚེ་ན་མ་དེག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་རྣམ་
 སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་སྲོད་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱུས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རྒྱང་གང་ཞིག །སྤྱི་མ་མ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་གྲུལ་བའི་
 གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་དགོས་པ་གང་
 ཞིག །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་གྲུལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སྲིད། དང་པོ་དེར་

ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་རབ་སོང་གི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་དགོས་པ་གང་
 ཞེས། །རྣམ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་རབ་སོང་བའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྣུད་ལ་རབ་སོང་བའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྣུད་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེའི་རྣུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱི་རྣུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣུད་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་
 ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣུད་ལ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་
 སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་ན། འདོད་པའི་མི་དགེ་
 བའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མི་དགེ་
 བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣུད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་
 ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྣུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྣུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་

བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉེར་བསྐྱོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། དེའི་སས་བསྐྱུས་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་གྱུར་བས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་གྱུར་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་སེམས་གྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་
 བསྐྱུས་པའི་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
 དུ་ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། མ་
 རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་
 རྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོའ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་
 བསྐྱུས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཀུན་སྒོའ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་རྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། དེའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སས་བསྐྱུས་པས་འབྲེལ་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་

པོའི་ས་ས་བསྐྱུས་གང་རྒྱང་གང་ཞིག །དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ས་བསྐྱུས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་ས་ས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་
 དེའི་དངོས་གཞིའི་ས་ས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཉེར་
 བསྐྱོགས་ཀྱི་ས་ས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་
 གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲའི་
 གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་སྐྱོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 དེ་སྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་
 སྐོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་ས་ས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་
 ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྐོང་དུ་གྱུར་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་ས་ས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
 དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ས་བསྐྱུས་གང་རྒྱང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་སྐྱད་ཅིག་དང་
 པོའི་ཀུན་སྐོང་ལ་གནས་བཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྐྱོགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཅོམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་སྐྱད་
 ཅིག་དང་པོ་ཅོམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་
 མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཅོམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རྩལ་བ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན།
 མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སས་བསྐྱུས་དང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
 ཚད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་གང་རྩལ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་
 རོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རོབ་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སྐྱེ། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་
 བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱེ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་

ཐལ། དེས་བསྐྱུས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པའི་སྲིད་ཉེ། དེས་བསྐྱུས་པའི་འཛིན་སྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པའི་སྲིད། ལྷན་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཅུ་ཉུགས་ལྷན་སྟེ། དེས་བསྐྱུས་པའི་འཛིན་སྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལྷན་པར་ཅན་ཡོད་པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར།

རང་དེས་གོང་དུ་ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ། མ་དེག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷན་པ་རྣམས་སྲིད་ཅེའི་སེམས་བསྐྱུས་ཡིན་ལྷན་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དེའི་ཚེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་དེ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྲིད་ཅེའི་ཉེན་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་ཉེན་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་སྟེ། གཞན་ཡང་། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཚེ། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གི་ཉེན་འབྲེལ་དེ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྲིད་ཅེའི་ཉེན་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་སྟེ་རྩེར་ན། དེ་གཉིས་ཅུ་བར་མ་ལྷན་སྟེ། སྲིད་ཅེའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་

འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་ཚོར་བ་དེ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཉེ་རེག་པ་ལས་གྲུང་བའི་ཚོར་བ་ནས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་རེག་པ་ལས་གྲུང་བའི་ཚོར་བའི་བར་རྒྱལ་རྒྱ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་མིག་གི་འདུས་ཉེ་རེག་པ་ལས་གྲུང་བའི་ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཚོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཤས་སུ་གྲུང་པའི་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། མཚོན་ལས།¹ གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །ན་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྣོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་

1 བསྐྱུད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2 མཚོན་ལ་གྱ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན། 162

དུ་གྲུང་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཚད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཚད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཚད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྲུང་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། བོད་དུ་འདོད་མི་རུས་སོ། །

དགུ་བ་རི་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་རྒྱལ་ཞི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྐྱོམ་རྒྱལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་བྱུང་བ་ནས། ཚོར་བ་ལས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྲུང་པའི་སྲིད་པ་བྱུང་བ་སོགས་སུ་སྐྱོམ་པ་ལུགས་མཐུན་དང་། ཅུ་ལི་བྱུང་། ཅུ་ལི་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན། དེ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་བ་ནས། སྲིད་པ་དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྲུང་པའི་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་སོགས་སུ་སྐྱོམ་པ་ཞི་ལུགས་སྤོག་ཏུ་སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་བུར་སྤོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་།

ལུགས་ལྗོན་ཏུ་སྐོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་
སོགས་སུ་སྐོམ་པ་ནི་ལུགས་མཐུན་དང་། སྐ་ལི་འགགས་སོ། །སྐ་ལི་གང་
འགགས་པས་འགགས་ན། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འགགས་སོ། །སྐྱམ་པ་སོགས་སུ་
བསྐོམ་པ་ནི། ལུགས་ལྗོན་ཏུ་སྐོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བཏུས་
ལས།¹ ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་།
རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་
བསྐྱན་པར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཏུ་བ་དེ་ལྟར་བསྐོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
མཐུན་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་པར་བསྐོམས་པ་ཚོས་ཅན། ཕན་ཡོན་བྱུང་བར་ཅན་
དང་ལྡན་ཉེ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྗོན་ལ་མཁས་ཤིང་། དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་པས་
ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐོམས་པས་འཁོར་བར་འཇུག་ལྗོན་ལ་མཁས་
པར་ཡང་འགྱུར་ཉེ། སྐ་ལི་བྱུང་། དེ་གང་ལས་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་སོགས་
དང་། སྐ་ལི་འགགས། དེ་གང་འགགས་པས་འགགས་ན་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་
འགགས་སོ། །ཞེས་སོགས་སུ་བསྐོམས་པས། སྐྱུག་བདེན་དང་སྐྱུག་བདེན་
འགགས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་

1 བསྐྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 216-ལེམས་ཅམ་རི། འགགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 21097

བྱུང་བ་སོགས་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་སོགས་སུ་
བསྐྱོམས་བསལ། ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་བདེན་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་
པོ་སྤུབ་ཉེ། རྗེ་ཆ་གཉིས་སྤུབ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་
འབྲས་བུ་མཐར་སྤུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སྣོད་པོའི་དཀའ་བའི་གནད། །
ལུང་རིགས་ལམ་ནས་བྲངས་ཉེ་མ་ལོར་བར། །
གསལ་མཛད་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དེའི་བཞེད་སྲོལ། །
བརྒྱད་འཛིན་དང་བཅས་བསྐྱལ་བརྒྱར་དར་རྒྱས་ཤོག།

པར་ཡུང་སློན་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩོལ་དལ་འབབས་ཡུང་། །
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཡུང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ལུང་བོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་མོ་སྐོང་སྤག་བརྒྱ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཚོད་ལ་དབང་འཁྲོར་ཤོག། །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲིན་ལ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སློན་ནམ་
འདྲེན་ལྷ་ཀྱི་སེལ་ལྷེད་འི་རིང་ལུགས་སློེ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕྲལ་ལུན་ལེགས་
ཚོགས་དུ་མའི་ཚེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྐྱུན་ལུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཇུག་གང་ལའང་སྐྱར་ཚོག་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སློན་
ཚིག་ཏུ་ལྷ་ཀྱིའི་དགོ་སྐྱོང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སློེ་བཟང་བསྐྱུན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོས་
སྐྱར་བའོ། །

སེར་བྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་ཞུ་སྤྱི་གསལ་གྱི་ལས་
བྱེད། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཚོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྱོན་གནང་

མཁན་བཅས།

སེར་བྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་བྲག་མཚོ་དེ་སྐབས་ཉི་ཤུ་བ།

ཞུ་སྤྱི་གསལ་ཁྱེད་ལ།

སེར་བྲེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་དུག་དང་ཞིབ་བསྐྱར་གནང་མཁན།

ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་སེར་བྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།

དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་ལོག། །པར་བྱིན་འདྲིལ་གྱི་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྲོས་ཞིབ་བསྐྱར་ལས་

བྱེད་རྣམ་པ།

མ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་བྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་དགེ་ལྡན་རྣམ་པ།

དཀར་ཆག་སྤྱི་གསལ་མཁན།

ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་སེར་བྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འདྲིལ་གྱི།

ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཚོལ་མཁན་དང་དེ་བ་སྤྱི་གསལ་པ།

ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་སེར་བྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འདྲིལ་གྱི་དང་འདུལ་གསར་ལོག།

མའི་འདྲིལ་གྱི་བཅས་ནས་ལུང་འཚོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ལས་དུས།

ཕྱི་ལོ་(2012)ནས་(2015/08/07)བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།

འབྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྱོན་བདག་དཔང་སེར་བྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་།

ཕྱི་ལོ་(2015)ལོར་སློབ་སྦྱོང་གྲྭ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་པར་གཞི་ཚོག་མར་བསྤྱི་གསལ།